

Merja Kauhanen
Aart-Jan Riekhoff
Susanna Sten-Gahmberg

RAPORTTEJA

Tutkimus alustatyöstä, sen yhdistämisestä muuhun työhön ja työuraseurauksista Suomessa

52

Tutkimushankkeen loppuraportti

TALOUDEN
TUTKIMUS
EST 1971
LABORE
TYÖN JA

Tutkimus alustatyöstä, sen yhdistämisestä muuhun työhön ja työuraseurauksista Suomessa

Tutkimushankkeen loppuraportti

Merja Kauhanen

johtava tutkija

Työn ja talouden tutkimus LABORE

Aart-Jan Riekhoff

erikoistutkija

Eläketurvakeskus

Susanna Sten-Gahmberg

erikoistutkija

Eläketurvakeskus

Työsuojelurahasto

Arbetarskyddsfonden

The Finnish Work Environment Fund

Työsuojelurahasto on rahoittanut tämän tutkimushankkeen.

Raportteja / Reports 52

ISBN 978-952-209-246-5 (verkkojulkaisu)

ISSN 2984-3308 (verkkojulkaisu)

Kannen kuva

Martin Fenton, Unsplash

Julkaisija

Työn ja talouden tutkimus LABORE

Arkadiankatu 7 (Economicum)

00100 Helsinki

Puh. +358 40 940 1940

labore.fi

TIIVISTELMÄ

Tutkimushanke *Alustatyö, sen yhdistäminen muuhun työhön ja työuraseuraukset Suomessa* tuotti kansallisesti edustavaa kvantitatiivista tietoa alustatyöstä Suomessa yhdistetyn survey- ja rekisteriaineiston avulla. Tutkimuksessa tarkasteltiin alustatyön yleisyyttä ja tekijäprofileja, eroja paikan päällä ja verkossa tehtävän alustatyön välillä, alustatyöntekijöiden taloudellista asemaa ja työllisyyspolkuja sekä alustatyön yhdistämistä monimuotoiseen ansiotyöhön ja sen eroja perinteiseen usean työn tekemiseen.

Vuonna 2022 alustatyötä teki noin 3,9 prosenttia 15–64-vuotiaista, eli noin 132 800 henkilöä. Alustatyön tekemiseen olivat yhteydessä erityisesti ulkomaalaistausta, yrittäjäasema, nuorempi ikä ja kaupunkimainen asuinpaikka. Myös korkeampi koulutustaso oli yhteydessä alustatyön tekemiseen.

Alustatyön sisällä havaittiin kuitenkin selviä eroja paikan päällä ja verkossa tehtävän työn välillä. Paikan päällä tehtävässä alustatyössä ulkomaalaistausta ja kaupunkimainen asuinpaikka olivat vahvasti yhteydessä työn tekemiseen, kun taas verkossa tehtävässä alustatyössä korostuivat korkeampi koulutustaso, nuorempi ikä ja matalampi edellisvuoden tulotaso. Ulkomaalaistausta ja kaupunkimainen asuinpaikka eivät olleet verkossa tehtävässä alustatyössä tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä työn tekemiseen. Tulokset osoittavat, että paikan päällä ja verkossa tehtävä alustatyö houkuttelevat selvästi erilaisia tekijäprofileja.

Alustatyöntekijöiden taloudellinen asema oli keskimäärin heikompi kuin vertailuryhmän. He sijoittuivat useammin tulojakauman alempiin osiin ja saivat useammin sosiaaliturvaetuuksia, erityisesti työttömyysturvaa, asuminen ja toimeentulotukea. Käytettävissä olevien tulojen erot vertailuryhmään nähden olivat kuitenkin pienemmät kuin ansiotulojen erot. Alustatyöntekijöiden kuukausitulot myös

vaihtelivat enemmän. Pitkittäistarkastelu osoittaa, että tulovaihtelu liittyi ennen kaikkea useampiin siirtymiin työmarkkina-asetusta toiseen. Alustatyöntekijät olivat harvemmin vakiintuneessa palkkatyössä ja useammin yrittäjiä, työttömiä tai opiskelijoita kuin vertailuryhmä. Enemmistö alustatyöntekijöistä oli kuitenkin suurimman osan tarkastelujaksosta palkkatyössä tai yrittäjänä.

Aiempi tulotaso erottaa alustatyötä ja muuta monimuotoista ansiotyötä tekeviä ryhmiä toisistaan. Perinteinen monimuotoinen ansiotyö on yhteydessä korkeampaan edellisvuoden tulotasoon, kun taas alustatyö ilman monimuotoista ansiotyötä on yhteydessä matalampaan edellisvuoden tulotasoon. Alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmässä edellisvuoden tulotaso ei ole tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä ryhmään kuulumiseen. Osa-aikatyö päätyössä on yhteydessä sekä perinteiseen monimuotoiseen ansiotyöhön että alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmään, mikä on linjassa hours constraint -hypoteesin kanssa. Naisilla on matalampi todennäköisyys yhdistää alustatyötä monimuotoiseen ansiotyöhön, vaikka vastaavaa eroa ei havaita perinteisessä monimuotoisessa ansiotyössä.

Kokonaisuutena tulokset kuvaavat alustatyötä monimuotoisena osana Suomen työmarkkinoita. Alustatyöntekijät eroavat toisistaan sekä työn tekemisen tavan, taloudellisen aseman että työmarkkinapolkujen osalta. Tämä moninaisuus on tärkeä tunnistaa sekä alustatyötä koskevan jatkotutkimuksen että politiikkasuunnittelun pohjaksi.

Avainsanat:

alustatyö, heterogeenisyys, usean työn tekeminen, tulot, työllisyys

ABSTRACT

A Study of Platform Work, Its Combination with Other Work, and Labour Market Outcomes in Finland

The research project *Platform Work, Its Combination with Other Work, and Labour Market Outcomes in Finland* provided nationally representative quantitative evidence on platform work in Finland using linked survey and register data. The study examined the prevalence and profiles of platform workers, differences between onsite and online platform work, the income and labour market trajectories of platform workers, and the combination of platform work with multiple job holding and its differences from conventional multiple job holding.

In 2022, approximately 3.9 per cent of people aged 15–64 engaged in platform work, corresponding to around 132,800 people. Platform work was particularly associated with having a foreign background, self-employment, younger age and urban residence. Higher educational attainment was also associated with platform work.

Clear differences were nevertheless found between onsite and online platform work. In onsite platform work, having a foreign background and living in an urban area were strongly associated with participation in platform work, whereas online platform work was characterised by higher educational attainment, younger age and lower income in the previous year. Foreign background and urban residence were not statistically significantly associated with participation in online platform work. The results show that onsite and online platform work attract distinctly different worker profiles.

The economic position of platform workers was, on average, weaker than that of the comparison group. Platform workers were more likely to be located in the lower parts of the in-

come distribution and to receive social security benefits, particularly unemployment benefits, housing allowance and social assistance. However, differences in disposable income relative to the comparison group were smaller than differences in earned income. Platform workers also experienced greater variation in monthly income. The longitudinal analysis shows that this variation was primarily associated with more frequent transitions between labour market statuses. Platform workers were less likely than the comparison group to be in established wage employment and more likely to be self-employed, unemployed or students. Nevertheless, the majority of platform workers spent most of the observation period either in wage employment or self-employment.

Prior earnings level differentiates between those who combine platform work with multiple jobholding and those engaged in conventional multiple jobholding.. Conventional multiple job holding was associated with higher income in the previous year, whereas platform work without multiple job holding was associated with lower previous-year income. In the combination of platform work and multiple job holding, previous-year income was not statistically significantly associated with belonging to the group. Part-time work in the main job was associated with both conventional multiple job holding and the combination of platform work and multiple job holding, consistent with the hours constraint hypothesis. Women were less likely than men to combine platform work with multiple job holding, while no corresponding gender difference was observed in conventional multiple job holding.

Overall, the findings portray platform work as a diverse component of the Finnish labour market. Platform workers differ from one another in terms of how they work, their economic position and their labour market trajectories. Recognising this diversity is important both for further research on platform work and for the development of relevant policies.

Keywords:

**platform work, heterogeneity,
multiple job holding, income,
employment**

Kiitokset

Hankkeelle perustettiin ohjausryhmä, joka kokoontui neljä kertaa. Ohjausryhmään kuuluivat tutkimusprofessori **Tuomo Ala-soini** (Työterveyslaitos), Mikro- ja yksinyrittäjien (MYRY ry) puheenjohtaja **Liisa Hanén**, työmarkkina-asioden päällikkö **Harri Hellsten** (Suomen Yrittäjät), tutkimusasiiantuntija **Anne-Mari Kurka** (Työsuojelurahasto), asiantuntija **Katja Miettinen** (Elinkeinoelämän keskusliitto), ekonomisti **Tom-Henrik Sirviö** (STTK), johtava asiantuntija **Maija Lyly-Yrjänäinen** (Työ- ja elinkeinoministeriö) ja työmarkkinapäällikkö **Jaana Ylitalo** (SAK). Kiitämme lämpimästi ohjausryhmää aktiivisista keskusteluista ja tuesta tutkimuksen aikana.

Tutkimusryhmä kiittää hankkeen päärahoittajaa Työsuojelurahastoa.

Kuva: Brandon Griggs, Unsplash.

SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO.....	9
2. AIEMPI TUTKIMUSKIRJALLISUUS.....	11
2.1. Keskeisiä teoreettisia viitekehyksiä.....	11
2.2. Ketkä tekevät alustatyötä?.....	12
3. HANKKEEN TAVOITTEET JA TUTKIMUSASETELMA.....	14
3.1. Tutkimustehtävät ja -kysymykset.....	14
3.2. Tutkimusaineistot.....	14
3.3. Tutkimusmenetelmät.....	15
4. ALUSTATYÖ SUOMESSA – YLEISYYS JA TEKIJÄPROFIILIT.....	16
4.1. Alustatyön yleisyys ja muodot.....	16
4.2. Työsuhdemuoto alustatyössä.....	17
4.3. Alustatyön motiivit.....	17
4.4. Ketkä tekevät alustatyötä suomalaisilla työmarkkinoilla.....	18
4.5. Yhteenveto tuloksista.....	20
5. PAIKAN PÄÄLLÄ VAI VERKOSSA – ALUSTATYÖN MONINAISUUS.....	21
5.1. Onsite-alustatyön tekemiseen yhteydessä olevat tekijät.....	22
5.2. Online-alustatyön tekemiseen yhteydessä olevat tekijät.....	23
5.3. Yhteenveto – kaksi erilaista ilmiötä.....	23
6. ALUSTATYÖNTEKIJÖIDEN TALOUDELLINEN ASEMA JA TYÖLLISYYSPOLUT.....	25
6.1. Tulotaso ja tulojen rakenne.....	25
6.2. Sosiaaliturvan saaminen.....	26
6.3. Tulojen ajallinen vaihtelu.....	27
6.4. Alustatyöntekijöiden työmarkkina-asema ja urapolut.....	27
6.5. Alustatyön heterogeenisyys taloudellisessa asemassa.....	28
6.6. Yhteenveto.....	29
7. ALUSTATYÖ JA USEAMMAN TYÖN TEKEMINEN.....	30
7.1. Nelikategorinen typologia alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön tarkasteluun.....	30
7.2. Tulotason yhteys eri ryhmissä.....	31
7.3. Osa-aikatyö, koulutus ja sukupuoli eri alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmissä.....	31
7.4. Yhteenveto tuloksista.....	32
8. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	33
8.1. Keskeiset tulokset.....	33
8.2. Poliitiikkajohtopäätökset ja alustatyön suojan kehittäminen.....	34
KIRJALLISUUS.....	36

1. Johdanto

Nopea teknologinen kehitys ja globalisaatio ovat megatrendejä, jotka muokkaavat työn tekemisen luonnetta ja organisointitapoja (OECD, 2018). Digitaalisten alustojen välityksellä tehtävän alustatyön yleistymistä on pidetty yhtenä merkittävimmistä työelämän rakenteellisista muutoksista, joka vaikuttaa työmarkkinoilla nyt ja tulevaisuudessa (Berg ym. 2018; Healy ym. 2017; Kovalainen ym. 2019).

Alustatyön muodot ja alustojen liiketoimintamallit ovat lisäksi yhä monimuotoisempia (Eurofound 2018). Alustatyötä tehdään esimerkiksi paikallisesti alustan välityksellä välittyvissä palvelutehtävissä, kuten kuljetuksessa ja kotiin tarjottavissa palveluissa, mutta myös kokonaan verkossa toteutettavissa tehtävissä, kuten ohjelmoinnissa, käännöstyössä ja erilaisissa asiantuntijatehtävissä. Alustatyön alle sijoittuu siten hyvin erilaisia työn tekemisen tapoja ja työntekijöitä.

Alustatyö haastaa perinteisiä työsuhteen muotoja ja työn organisointitapoja. Alustojen merkitys ei rajoitu ainoastaan työn ja työntekijän yhdistämiseen, vaan ne voivat vaikuttaa myös työn hinnoitteluun, työn jakamiseen, työtehtävien koordinointiin ja työn suorituksen arviointiin. Työtä voidaan välittää lyhyinä tai yksittäisinä toimeksiantoina, ja työn tekeminen voi vaihdella satunnaisesta työskentelystä säännölliseen ansiotyöhön. Alustatyö voi siten kytkeytyä sekä palkkatyöhön että yrittäjämäiseen työn tekemiseen ja muodostaa osan henkilön muusta ansiotyöstä.

Ilmiöön liittyy myös merkittäviä huolenaiheita: alustatyöntekijöiden työolot, oikeudellinen asema ja sosiaaliturva ovat monin paikoin epäselviä, ja ilmiön laajemmista vaikutuksista talouteen ja yhteiskuntaan käydään kasvavaa yhteiskunnallista ja poliittista keskustelua (ILO 2021; Eurofound 2018). Alustatyön merkitystä yksilön toimeentulolle on kuitenkin vaikea arvioida, jos ei tiedetä, kuinka yleistä alustatyö on, millaisia työn muotoja siihen liittyy ja missä asemassa alustatyötä tekevät ovat suhteessa muuhun työhönsä ja työmarkkinoihin. Erityisen tärkeää on tarkastella alustatyötä osana muuta ansiotyötä, sillä alustatyö ei välttämättä muodosta henkilön ainoaa tai pääasiallista työtä.

Suomessa alustatyötä koskevaa tutkimusta on jonkin verran, mutta se on koskenut pääasiassa tiettyjä ammattiryhmiä, kuten ruokalahettejä (Seppänen ym.

2018; Perkiö ym. 2023), tai valikoituihin ryhmiin kuuluvia työntekijöitä (Alasoini ym. 2023), ja on liittynyt erityisesti työn reiluuden kokemuksiin (Seppänen ym. 2022). Luon- teeltaan aiempi tutkimus on ollut pääosin kvalitatiivista ja hyödyntänyt haastattelua-aineistoja. Aiempi tutkimus ei myöskään ole juuri tarkastellut alustatyön yhdistämistä muuhun työhön eikä alustatyön tekemistä monimuotoi- sen ansiotyön näkökulmasta.

Koska tutkimus on rajautunut pitkälti tiettyihin ryhmiin ja työn muotoihin, sen perusteella ei voida muodostaa edustavaa kokonaiskuva- alustatyön tekemisestä Suomessa. Tarvitaan tietoa siitä, kuinka yleistä alustatyö on, ketkä sitä tekevät, millaisia työn muotoja alustatyöhön liittyy ja miten alustatyö kytkeytyy muuhun työhön ja toimeentuloon. Tärkeää on myös ymmärtää, missä määrin alustatyö näyttäytyy Suomessa itsenäisenä työn muotona ja missä määrin se täydentää muuta ansio- työtä. Käsillä oleva tutkimus vastaa tähän tiedon tarpeeseen tarkastelemalla alustatyön yleisyyttä, tekijöitä, työn muotoja sekä yhteyttä toimeentuloon ja työmarkki- na-asemaan suomalaisessa työelämässä.

Tutkimus alustatyöstä, sen yhdistämisestä muuhun työhön ja työuraseurauksista Suomessa -tutkimushan- ke tuottaa uutta tilastollisiin analyyseihin perustuvaa kvantitatiivista tutkimustietoa alustatyön tekemisestä, sen yhdistämisestä muuhun työhön sekä sen työura- ja toimeentuloseurauksista Tilastokeskuksen yhdistetyl- lä kysely- ja rekisteriaineistolla, joka edustaa kattavasti kaikkia 15–64-vuotiaita Suomessa. Hanke toteutettiin Työn ja talouden tutkimus Laboren ja Eläketurvakes- kuksen tutkijoiden yhteistyönä ja tutkimusryhmään kuu- luivat Merja Kauhanen, Aart-Jan Riekhoff ja Susanna Sten-Gahmberg. Käsillä oleva raportti on hankkeen lop- puraportti, joka kokoaa yhteen tutkimushankkeen kes- keiset tulokset suomenkielisessä muodossa. Hankkeen tuloksia on raportoitu yksityiskohtaisemmin erillisissä julkaisuissa, joihin tässä raportissa viitataan.

Raportti etenee seuraavasti. Luvussa 2 käsitellään keskeisiä teoreettisia viitekehyksiä, joita on hyödynnetty tarkasteltaessa, ketkä tekevät alustatyötä ja millainen asema heillä on työmarkkinoilla, sekä aiempaa empiiris- tä tutkimusta alustatyön tekijöistä. Luvussa 3 kuvataan tutkimushankkeen tutkimustehtävät, tutkimusaineisto ja keskeiset analyysimenetelmät. Luku 4 tarkastelee alus-

tatyön yleisyyttä ja tekijäprofiileja Suomessa. Luvussa 5 perehdytään alustatyön moninaisuuteen tarkastelemalla paikan päällä ja verkossa tehtävän alustatyön eroja. Luku 6 käsittelee alustatyöntekijöiden taloudellista asemaa ja työllisyyspolkuja. Luvussa 7 tarkastellaan alustatyön yhdistämistä monimuotoiseen ansiotyöhön sekä sitä, miten se poikkeaa perinteisestä monimuutoisesta ansio-työstä. Luku 8 kokoaa tutkimuksen keskeiset tulokset, johtopäätökset ja politiikkasuositukset.

2. Aiempi tutkimuskirjallisuus

2.1. KESKEISIÄ TEOREETTISIA VIITEKEHYKSIÄ

Tässä osiossa käydään ensin läpi keskeisiä teoreettisia viitekehyksiä, joita on hyödynnetty tarkasteltaessa sitä, ketkä tekevät alustatyötä ja millainen asema alustatyötä tekeillä on työmarkkinoilla. Lisäksi tarkastellaan näkökulmia, jotka auttavat ymmärtämään alustatyön yhdistämistä muuhun ansiotyöhön.

Ensimmäisenä nostamme esille työmarkkinoiden segmentaatioteorian (Doeringer ja Piore 1971; Piore 1979). Segmentoituneiden työmarkkinoiden teoriassa työmarkkinat jakautuvat erilaisiin segmentteihin, joissa työntekijöiden työehdot, palkat, työsuhteiden vakaus ja etenemismahdollisuudet poikkeavat toisistaan. Alustatyötä on myöhemmässä tutkimuksessa tarkasteltu tästä näkökulmasta, ja segmentaatioteoriaa on hyödynnetty erityisesti alustatyöntekijöiden erilaisten työmarkkina-asemien ja työmarkkinoiden jakojen jäsentämisessä (Kristiansen ym. 2022). Alustatyö voi tarjota suhteellisen matalan kynnyksen väylän työmarkkinoille, mutta samalla sen asema suhteessa muuhun palkkatyöhön voi vaihdella työn tekemisen muodon ja työntekijän muun työmarkkina-aseman mukaan.

Aiemmassa tutkimuksessa onkin tarkasteltu sitä, missä määrin alustatyö keskittyy esimerkiksi maahanmuuttajiin ja matalammin koulutettuihin työntekijöihin, erityisesti paikan päällä tehtävässä alustatyössä. Kansainvälinen empiirinen tutkimus on kuitenkin tuottanut viitteitä siitä, että alustatyötä tekevien joukko on näitä ryhmiä laajempi ja että alustatyö on ilmiönä heterogeeninen. Työmarkkinoiden lohkoutumiseen vaikuttavat työmarkkinainstituutioiden ohella myös työntekijöiden ominaisuudet ja työmarkkina-asema, kuten sukupuoli, ikä, koulutus, maahanmuuttajatausta, taloudellinen tilanne ja muu työ (Rubery ja Piasna 2017). Segmentaation näkökulma auttaa siten jäsentämään sitä, miksi alustatyön tekeminen voi olla eri työntekijäryhmille erilaista ja miksi alustatyön muodot voivat vaihdella työntekijöiden työmarkkina-aseman mukaan.

Alustatyön yleistymisellä on yhtymäkohtia myös teknologista muutosta ja globalisaatiota koskeviin teoreettisiin malleihin ja empiirisiin analyysihin. Näissä on tarkasteltu teknologisen kehityksen vaikutuksia muun

muassa työvoiman kysynnän rakenteeseen, ammattien tehtäväsisältöihin, työn organisointiin, työpaikkojen laatuun ja erilaisten työnteon tapojen kehitykseen (esim. Acemoglu ja Autor 2011; Acemoglu ja Restrepo 2018; OECD 2019). Digitaalisten alustojen kehitys mahdollistaa työn välittämisen ja koordinoinnin uusilla tavoilla ja voi muuttaa sitä, miten työtä jaetaan työntekijöille, miten työn suorittamista seurataan ja miten työntekijät ja asiakkaat kohtaavat. Teknologinen muutos voi siten paitsi synnyttää uusia työn muotoja myös muuttaa olemassa olevien töiden organisointia. Vaikutukset voivat lisäksi olla erilaisia eri työntekijäryhmille ja erilaisissa tehtävissä. Tämä näkökulma on erityisen relevantti, kun tarkastellaan paikan päällä ja verkossa tehtävän alustatyön erilaisia muotoja.

Myös inhimillisen pääoman teoria (Becker 1964) tarjoaa näkökulman siihen, mitkä tekijät ovat yhteydessä alustatyön tekemiseen. Teorian mukaan koulutus, osaaminen ja muu työssä hankittu inhimillinen pääoma vaikuttavat työntekijöiden sijoittumiseen työmarkkinoille ja heidän mahdollisuuksiinsa saavuttaa erilaisia työtehtäviä. Alustatyössä osaamisen merkitys voi näkyä esimerkiksi siinä, että korkeasti koulutetut ja tiettyä erityisosaamista omaavat työntekijät voivat sijoittua verkkopohjaiseen asiantuntija-alustatyöhön, kuten ohjelmointiin, käännöstyöhön tai suunnittelutehtäviin. Toisaalta alustat voivat tarjota matalan kynnyksen työmahdollisuuksia myös sellaisille työntekijöille, joiden mahdollisuudet sijoittua muille työmarkkinoille ovat rajallisemmat. Inhimillisen pääoman näkökulma auttaa siten ymmärtämään, miksi alustatyön tekijöiden koulutus- ja osaamisprofiilit voivat olla hyvin erilaisia eri alustatyön muodoissa.

Alustatyön tekeminen ja sen yhdistäminen muuhun työhön liittyvät myös monimuotoisen ansiotyön teoreettisiin malleihin ja niitä koskevaan empiiriseen tutkimukseen (mm. Shishko ja Rostker 1976; Paxson ja Sicherman 1996; Böheim ja Taylor 2004; Kauhanen 2021). Monimuotoisella ansiotyöllä tarkoitetaan usean ansiotyön tekemistä samanaikaisesti joko palkansaa-jana tai yrittäjänä tai näitä molempia yhdistellen (Kauhanen 2021). Usean työn tekemisen taustalla voi olla erilaisia motiiveja. Monimuotoisen ansiotyön tutkimuskirjallisuudessa on erotettu kaksi keskeistä motiva-

tiota. Hours constraint -hypoteesin mukaan henkilöt hakeutuvat lisätöihin siksi, että he eivät saa riittävästi työtunteja tai tuloja päätyöstään. Portfolio/heterogeneous jobs -teorian mukaan lisätöihin hakeudutaan siksi, että eri työt tarjoavat erilaisia tehtäviä, työn sisältöjä ja työtyytyväisyyden lähteitä, joita ei saada päätyöstä. Käytännössä nämä motiivit voivat esiintyä samanaikaisesti ja eri painotuksin: lisätulojen hankkiminen ja vaikeudet saada riittävästi töitä yhdestä lähteestä heijastavat hours constraint -motivaatiota, kun taas osaamisen monipuolinen hyödyntäminen ja työtyytyväisyyteen liittyvät tekijät heijastavat portfolio/heterogeneous jobs -motivaatiota.

Alustatyö voi muodostaa yhden osan tällaista monimuotoista ansiotyötä. Aiemmassa alustatyötä koskevassa tutkimuksessa on havaittu, että alustatyötä tekevät hankkivat usein tuloja useista eri lähteistä (Urzi Brancati ym. 2020; Schor ym. 2020; Ilsøe ym. 2021). Toisaalta alustojen tarjoamien työnteon mahdollisuuksien on esitetty voivan helpottaa usean työn tekemistä ja siten olla yhteydessä monimuotoisen ansiotyön yleistymiseen (Pouliakas 2017). Alustatyön ja muun työn yhdistäminen voi siten liittyä sekä työntekijän olemassa olevaan työmarkkina-asemaan että alustatyön erityispiirteisiin, kuten mahdollisuuteen ottaa vastaan työtä joustavasti ja suhteellisen lyhyellä aikavälillä.

Monimuotoisen ansiotyön näkökulma on tärkeä myös siksi, että alustatyö ei välttämättä muodosta henkilön ainoaa tai pääasiallista työtä. Henkilö voi esimerkiksi toimia palkansaajana ja tehdä alustatyötä sivutyönä, yhdistää alustatyön yrittäjyyteen tai hankkia tuloja usean alustan kautta. Alustatyön merkitystä yksilön toimeentulolle ja työmarkkina-asemalle ei siten voida arvioida tarkastelematta sitä suhteessa muuhun ansiotyöhön.

Edellä esitetyt näkökulmat korostavat alustatyön tekemisen eri puolia. Segmentaatioteoria painottaa työmarkkinoiden rakenteita ja työntekijöiden sijoittumista erilaisiin työmarkkina-asemiin, teknologisen muutoksen näkökulma digitaalisten alustojen mahdollistamia uusia työn organisoinnin tapoja ja inhimillisen pääoman teoria koulutuksen ja osaamisen merkitystä. Monimuotoisen ansiotyön näkökulma puolestaan auttaa tarkastelemaan alustatyötä osana yksilön muuta ansiotyötä ja toimeentulon muodostumista. Yhdessä nämä näkökulmat tarjoavat lähtökohdan tarkastella, ketkä tekevät alustatyötä, millaisissa muodoissa sitä tehdään ja miten alustatyö kytkeytyy muuhun ansiotyöhön.

2.2. KETKÄ TEKEVÄT ALUSTATYÖTÄ?

Aiempi tutkimuskirjallisuus on tunnistanut alustatyöhön liittyviä sekä yksilö- että rakennetason tekijöitä. Yksilötasolla COLLEEM-kyselyaineistoihin (Pesole ym. 2018; Urzi Brancati ym. 2020) pohjautuva tutkimus osoittaa, että alustatyöntekijät ovat keskimäärin nuorempia ja että alustatyöhön osallistumisen todennäköisyys pienenee johdonmukaisesti iän myötä. Miehet ovat yliedustettuna erityisesti paikan päällä tehtävässä työssä, kun taas naiset painottuvat suhteellisesti enemmän verkkopohjaiseen työhön. Ulkomaalaistaustaiset ovat huomattavan yliedustettuja etenkin paikan päällä tehtävässä alustatyössä, mikä Piasna ja Zwysen (2026) mukaan liittyy matalampiin pääsyn esteisiin ja vähäisempiin vaihtoehtoihin työmahdollisuuksiin. Myös asuinpaikalla on merkitystä, sillä alustatyöhön liittyvä kysyntä keskittyy kaupunkialueille.

Sosioekonomisista tekijöistä koulutuksen yhteys osoittautuu kaksijakoiseksi: korkeasti koulutetut keskittyvät verkkopohjaiseen asiantuntijatyöhön, kun taas matalammin koulutetut painottuvat paikan päällä tehtävään työhön. Matalampi tulotaso on puolestaan yhteydessä alustatyöhön osallistumiseen molemmissa työn muodoissa, mikä on yhdistetty erityisesti taloudellisiin motiiveihin. Yrittäjät tekevät alustatyötä palkansaajia todennäköisemmin (Congregado ym. 2022), mikä korostaa alustatyön ja yrittäjämäisen toiminnan välistä yhteyttä. Digitaaliset taidot ovat puolestaan erityisen merkityksellisiä verkkopohjaiseen alustatyöhön osallistumisessa (Urzi Brancati ym. 2020).

Yksilötason tekijöiden rinnalla tutkimus on tunnistanut myös makro- ja institutionaalisen tason tekijöitä, jotka siirtävät tarkastelun yksilön ominaisuuksista työmarkkinoiden rakenteellisiin olosuhteisiin. Huangin ym. (2020) tutkimuksessa paikallisen työttömyyden kasvu oli yhteydessä online-alustatyön tarjonnan lisääntymiseen Yhdysvalloissa. Tulokset viittaavat siihen, että online-alustat voivat toimia vaihtoehtoisena tulonhankinnan kanavana silloin, kun perinteisten työmarkkinoiden työllistymismahdollisuudet heikkenevät. Alustatyön yleisyyteen voivat siten vaikuttaa myös työmarkkinoiden kysyntäolosuhteet ja työntekijöiden mahdollisuudet löytää vaihtoehtoisia töitä.

Myös hyvinvointivaltion ja työmarkkinoiden institutionaalisella kontekstilla on havaittu olevan yhteys alustatyön yleisyyteen. Zwysen ja Fabrisin (2025) Euroopan maita koskevan tutkimuksen mukaan säädellymmät työ-

markkinat, vahvempi työntekijöiden suoja ja anteliaampi sosiaaliturva ovat yhteydessä vähäisempään alustatyöhön. Tutkimuksessa tarkastellaan lisäksi sitä, missä määrin taloudellisesti haavoittuvassa asemassa olevat ovat ylliedustettuina alustatyössä. Tulokset viittaavat siihen, että institutionaaliset olosuhteet vaikuttavat sekä alustatyön yleisyyteen että siihen, millaisessa asemassa olevat työntekijät päätyvät alustatyöhön.

Chuerin ja Törnbergin (2025) 26 Euroopan maata koskeva tutkimus tarkentaa tätä kuvaa online-alustatyön osalta. Heidän Upwork-aineistoon perustuvassa tutkimuksessaan hyvinvointivaltion suurempi anteliaisuus oli yhteydessä vähäisempään online-alustatyöhön erityises-

ti matalan osaamistason tehtävissä. Samalla matalamman palkkatason maissa painottui matalan osaamistason online-alustatyö, kun taas korkeamman palkkatason maissa työntekijöiden osaamisrakenne oli tasaisempi. Tulokset korostavat sitä, että online-alustatyön tarjontaa muovaavat teknologisten ja yksilötason tekijöiden lisäksi myös kansalliset palkka- ja hyvinvointivaltiorakenteet.

3. Hankkeen tavoitteet ja tutkimusasetelma

3.1. TUTKIMUSTEHTÄVÄT JA -KYSYMYKSET

Tutkimushankkeen tavoitteena on tuottaa uutta, kansallisesti edustavaa kvantitatiivista tietoa alustatyöstä Suomessa. Tutkimus alustatyöstä, sen yhdistämisestä muuhun työhön ja työuraseurauksista Suomessa -tutkimushankkeessa tutkimme kvantitatiivisesti neljää toisiinsa kytkeytyvää teemaa: alustatyön tekemistä ja tekijäprofiileja Suomessa, alustatyön alatyyppejä ja niiden välisiä eroja, alustatyön yhdistämistä muuhun ansiotyöhön sekä alustatyöntekijöiden tulo- ja työllisyyskehitystä.

Tutkimushankkeen tavoitteet ja tutkimuskysymykset ovat seuraavat:

- 1.** Ketkä tekevät alustatyötä Suomessa eli mitkä tekijät ovat yhteydessä alustatyön tekemiseen?
Sosiodemografisten tekijöiden ohella tarkastellaan myös sitä, kuinka todennäköisyys tehdä alustatyötä muuttuu henkilön tuloaseman mukaan.
- 2.** Minkälaisia alustatyötä tekevien alatyyppejä voidaan erotella ja kuinka erityyppistä alustatyötä tekevät eroavat profiileiltaan?
Aineiston perusteella jaottelemme alustatyön paikan päällä tehtävään alustatyöhön ja verkossa tehtävään alustatyöhön – jatkossa onsite- ja online-alustatyö – ja tutkimme kuinka nämä ryhmät poikkeavat toisistaan.
- 3.** Missä määrin alustatyöntekijät yhdistävät alustatyötä tavanomaiseen ansiotyöhön ja kuinka alustatyön monimuotoiset ansiotyöntekijät eroavat muista useaa työtä tekevistä?
- 4.** Millainen on alustatyöntekijöiden taloudellinen asema ja työllisyyskehitys?
Tarkastelemme alustatyöntekijöiden tulokehitystä, tulojen rakennetta ja työllisyyspolkuja suhteessa muuhun väestöön sekä sitä, missä määrin alustatyö on yhteydessä epävakampaan taloudelliseen asemaan ja työmarkkinakehitykseen.

3.2. TUTKIMUSAINEISTOT

Tutkimushankkeen empiirisissä analyyseissä hyödynnetään Tilastokeskuksen yhdistettyjä kysely- ja rekisteriaineistoja. Aineisto koostuu Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen vuoden 2022 alustatyömoduulista, työvoimatutkimuksen päämuuttujista, yksilötason FOLK-rekisteriaineistosta sekä tulorekisteristä, jotka on linkitetty toisiinsa pseudonymisoiduilla tunnuksilla. Alustatyömoduuli on osa EU:n laajuista pilottitutkimusta digitaalisesta alustatyöstä.

Pilottitutkimuksessa digitaalisella alustatyöllä tarkoitetaan palkkaa tai muuta taloudellista korvausta vastaan tehtyä työtä, jossa työtehtävät välitetään tai organisoidaan internetpohjaisen alustan tai mobiilisovelluksen kautta ja jota on tehty vähintään tunnin verran vähintään yhden viikon aikana edeltävän 12 kuukauden tarkastelujaksolla. Alustatyötä ei kysytty yhdellä yleisellä kysymyksellä, vaan vastaajilta tiedusteltiin alustatyön tekemistä erikseen 14 eri tehtäväkategorian osalta, kuten kuljetuspalveluista, siivouksesta ja kotitöistä, ohjelmoinnista, opetuksesta ja tutoroinnista sekä tavaroiden myynnistä verkossa. Henkilö luokitellaan alustatyöntekijäksi, jos hän raportoi tehneensä vähintään yhtä näistä tehtävätyypeistä edellä mainituin ehdoin.

Ensimmäistä, toista ja kolmatta tutkimuskysymystä – alustatyöhön osallistumista ja alustatyöntekijöiden profiileja, alustatyön eri alatyyppejä sekä alustatyön yhdistämistä monimuotoiseen ansiotyöhön – tarkastellaan yhdistetyllä kysely- ja rekisteriaineistolla. Sosiodemografiset taustatiedot on poimittu osin työvoimatutkimuksesta ja osin FOLK-rekisteriaineistosta. Tulotiedot, mukaan lukien edellisvuoden tulokolmannekset, on saatu FOLK-rekisteriaineistosta, mikä mahdollistaa henkilöiden tuloaseman tarkastelun ennen alustatyötä koskevaa kyselyä.

Neljättä tutkimuskysymystä – alustatyöntekijöiden taloudellista asemaa ja työllisyyspolkuja – tarkastellaan pitkittäisasetelmassa. Tässä hyödynnetään yhdistettyä kysely- ja rekisteriaineistoa vuosilta 2021–2024. Aineisto sisältää vuositasen tiedot henkilöiden sosiodemografisista ominaisuuksista sekä tulojen tasosta ja rakenteesta.

ta FOLK-rekisteriaineistosta, kuukausitason palkkatiedot tulorekisteristä vuosilta 2019–2024 sekä tiedot sosiaalietuuksista ja eläkkeistä. Näiden pitkittäistietojen avulla voidaan seurata alustatyötä vuonna 2022 tehneiden henkilöiden tulojen kehitystä ja työllisyyspolkuja sekä verrata niitä vertailuryhmien kehitykseen.

3.3. TUTKIMUSMENETELMÄT

Tutkimuksessa käytämme useita toisiaan täydentäviä tilastollisia menetelmiä. Alustatyön yleisyyttä ja tekijäprofiileja kuvataan ensin kuvailevilla tilastanalyseilla.

Alustatyöhön tekemisen todennäköisyyttä ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä tarkastelemme probit-regressioanalyysin avulla. Regressioanalyysi mahdollistaa useiden tekijöiden, kuten iän, sukupuolen, koulutustason, asuinpaikan ja tuloaseman, samanaikaisen tarkastelun, jolloin kunkin tekijän itsenäinen yhteys alustatyöhön osallistumiseen voidaan arvioida muiden tekijöiden vaikutus vakioituna. Tulokset esitetään keskimääräisinä marginaalivaikutuksina eli muutoksina ryhmään kuulumisen ennustetussa todennäköisyydessä.

Alustatyön alatyyppejä, paikan päällä tehtävää ja verkossa tehtävää alustatyötä, sekä monimuotoisen ansiotyön yhdistämistä tarkastellaan moniluokkaisen multinomiaalisen logit-regressioanalyysin avulla. Tämä menetelmä mahdollistaa useiden vaihtoehtoisten ryhmien samanaikaisen vertailun yhtä viiteryhmää vasten, jolloin voidaan tunnistaa mitkä tekijät ovat yhteydessä kuhunkin alustatyön tyyppiin tai monimuotoisen ansiotyön tekemisen muotoon.

Neljännän tutkimuskysymyksen osalta seuraamme alustatyöntekijöiden tuloja ja työllisyyspolkuja pitkittäisasetelmassa. Alustatyöntekijöitä verrataan kahteen vertailuryhmään: kaikkiin henkilöihin, jotka eivät ilmoittaneet tehneensä alustatyötä, sekä suppeampaan vertailuryhmään, joka koostuu ei alustatyötä tehneistä työllisistä.

Tulojen tasoa ja rakennetta tarkastelemme vuosittaisen tulotiedoilla sekä regressioanalyysillä, jossa kontrolloidaan asteittain demografiset tekijät, koulutustaso ja sosioekonominen asema. Kuukausittaista tulovaihtelua analysoimme tulorekisterin kuukausitason palkkatiedoilla erottaen toisistaan vaihtelun, joka johtuu siirtymistä palkkatyöhön ja palkkatyöstä pois, sekä vaihtelun, joka johtuu palkkatason vaihtelusta työssä ollessa. Työmarkkinapolkujen analysoimiseksi käytämme sekvenssianalyysia, joka tunnistaa tyypillisiä urapolkukuvioita kuukausitason työmarkkina-asetatiedoista vuosilta 2021–2023 ja mahdollistaa alustatyöntekijöiden ja vertailuryhmien polkujen systemaattisen vertailun.

Kaikki analyysit on painotettu työvoimatutkimuksen otospainoilla väestöedustavuuden varmistamiseksi, mikä mahdollistaa tulosten yleistämisen koko 15–64-vuotiaaseen väestöön Suomessa.

4. Alustatyö Suomessa – yleisyys ja tekijäprofiilit

Tässä luvussa tarkastellaan alustatyön yleisyyttä ja alustatyöntekijöiden profiileja Suomessa. Ensin kuvataan alustatyön laajuus väestössä ja yleisimmät alustatyön muodot. Tämän jälkeen tarkastellaan, millaisessa työsuhtemuodossa alustatyötä tehdään ja mitkä ovat tärkeimmät syyt sen tekemiselle. Lopuksi analysoidaan, mitkä tekijät ovat yhteydessä alustatyön tekemiseen.

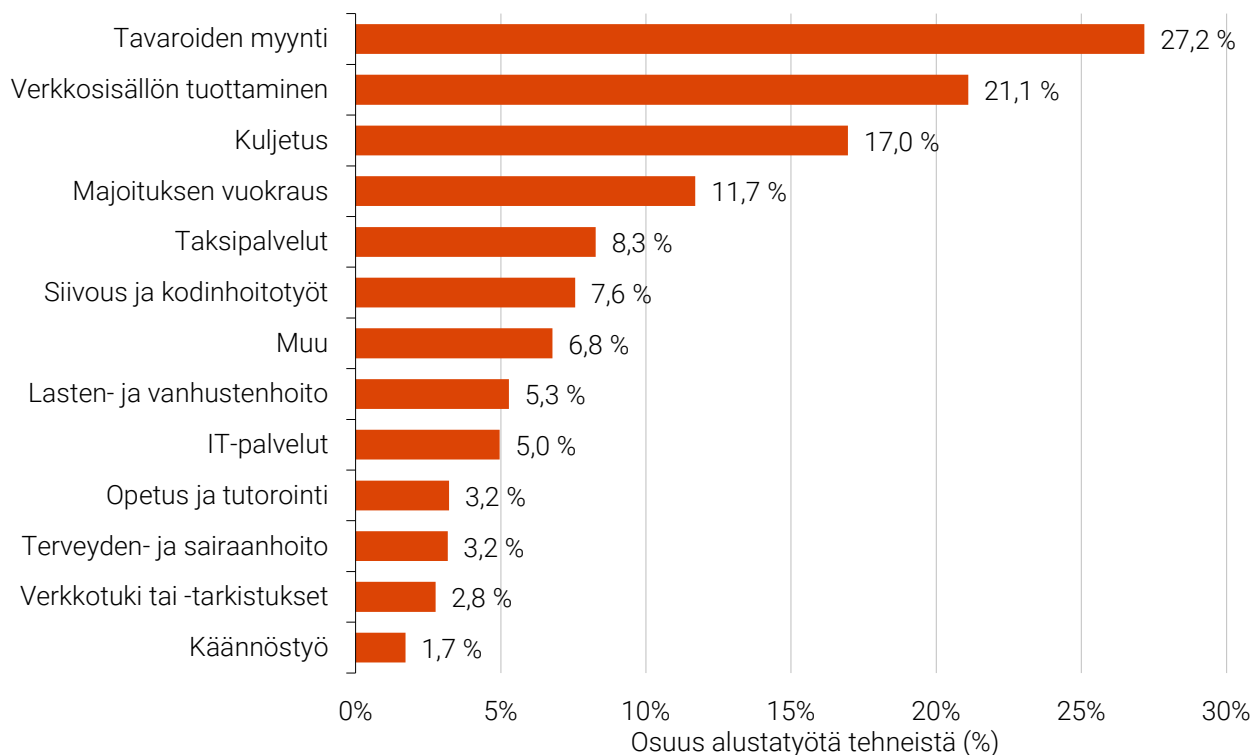
4.1. ALUSTATYÖN YLEISYYS JA MUODOT

Vuoden 2022 alustatyökyselyn mukaan 3,9 prosenttia 15–64-vuotiaasta väestöstä, yhteensä noin 132 800 henkilöä, oli tehnyt alustatyötä viimeisen 12 kuukauden aikana Suomessa. Vastaava osuus 17 EU- ja EFTA-maassa oli keskimäärin 3,0 prosenttia, joten Suomi asemoituu hiekan EU-maiden keskiarvon yläpuolelle alustatyön teke-

misessä. Verrattuna aikaisempaan COLLEEM-kyselytutkimukseen (2017–2018), jonka perusteella Suomi kuului matalimman alustatyön esiintyvyyden maihin Euroopassa, Suomen asema kansainvälisessä vertailussa näyttää muuttuneen.

Alustatyötä koskeva EU:n pilottikysely kattaa 14 erillistä tehtäväkategoriaa: taksipalvelut, kuljetuspalvelut, majoituksen vuokraus, tavaroiden myynti verkossa, siivous ja kodinhoitotyöt, lasten- ja vanhustenhoito, opetus ja tutorointi, IT (ohjelmointi ja koodaus), verkkosisältöjen tuki, käännöstyö, data- tai tekstinsyöttö, terveydenhoitopalvelut, sisällöntuotanto sekä muut tehtävät tai palvelut. Suomessa kolme yleisintä alustatyön muotoa olivat tavaroiden myynti verkossa, verkossa tuotettavat sisällöt sekä kuljetuspalvelut (Kuvio 4.1). Näistä tavaroiden myynti verkossa oli selvästi yleisin yksittäinen tehtävätyyppi noin 27 prosentin osuudella.

KUVIO 4.1. ALUSTATYÖN TEKIJÄT TEHTÄVÄKATEGORIOITTAIN

Aineistolähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimuksen alustatyömoduuli 2022.

Selite: Osuudet eivät summaudu tarkalleen 100 prosenttiin, koska osa alustatyöntekijöistä tekee useampaa tehtävätyyppiä samanaikaisesti.

On huomionarvoista, että 13 prosenttia alustatyöntekijöistä teki useampaa kuin yhtä alustatyön muotoa samanaikaisesti, ja tämä osuus oli suurempi niiden joukossa, joilla ei ollut tavanomaista palkkatyösuhdetta. Lisäksi noin 19 prosenttia alustatyöntekijöistä oli toiminut samanaikaisesti useammalla kuin yhdellä alustalla. Useammalla alustalla tai useammassa tehtävässä toimiminen kertoo alustatyön moninaisuudesta ja siitä, että osa alustatyöntekijöistä rakentaa toimeentuloaan usean eri kanavan kautta, erityisesti tavanomaisesta palkkatyösuhteesta poikkeavassa asemassa olevat.

4.2. TYÖSUHDEMUOTO ALUSTATYÖSSÄ

Yksi alustatyöhön liittyvistä keskeisistä kysymyksistä koskee työsuhteen luonnetta. Aineistossamme on tietoa siitä, toimivatko alustatyöntekijät alustatyössään palkansaajina vai yrittäjinä. Tieto perustuu vastaajien omaan arvioon kyselyssä, ja se on käytettävissä niiltä alustatyöntekijöiltä, jotka olivat tehneet alustatyötä edellisen kalenterikuukauden aikana. Vastausten perusteella enemmistö, 56,7 prosenttia, toimii alustatyössään yrittäjänä. Niistä vastaajista, joille alustatyö on pääasiallinen

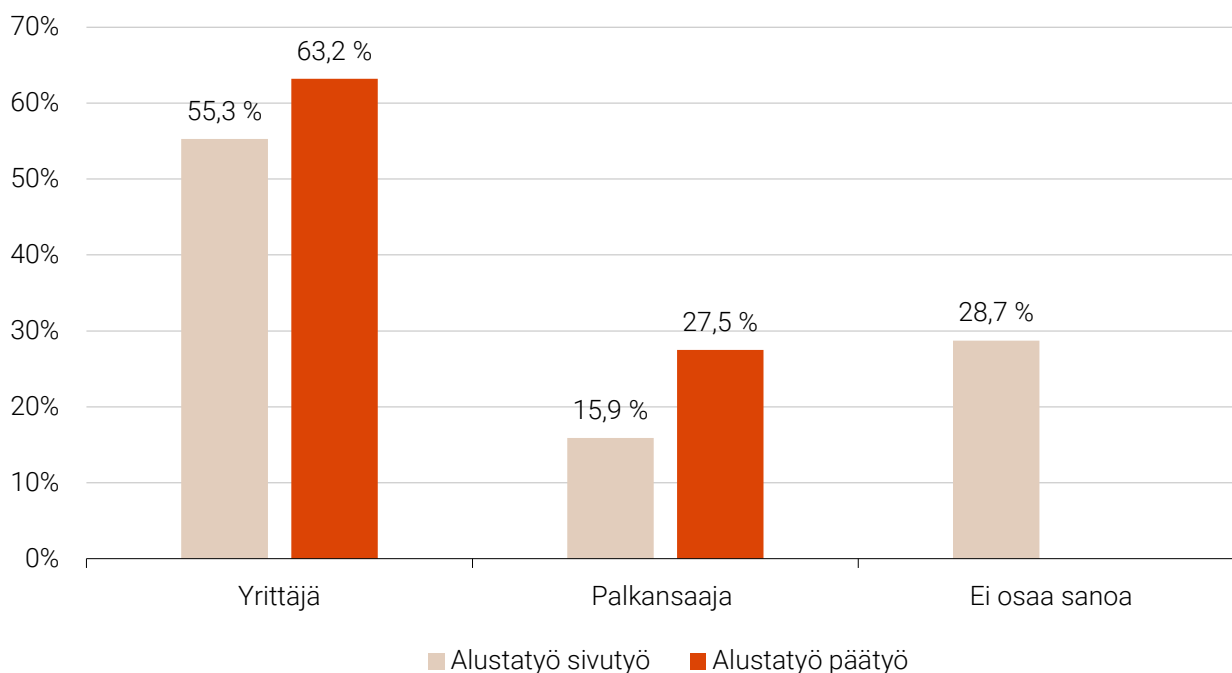
työ, yrittäjien osuus on vielä suurempi, 63,2 prosenttia. Palkansaajina toimivia oli alustatyötä tekevistä noin viidennes, ja päätyönään alustatyötä tekevistä 27,5 prosenttia ilmoitti olevansa palkansaajia.

Erityisen kiinnostava löydös on se, että sivutyönään alustatyötä tekevistä lähes 29 prosenttia ei osannut määritellä, onko hän palkansaaja vai yrittäjä alustatyössään. Havainto viittaa siihen, että alustatyön oikeudellinen ja käytännöllinen asema voi olla työntekijöille epäselvä. Tämä heijastaa alustatyöhön liittyvää epäselvyyttä työsuhteen luonteessa, mikä on tunnistettu myös kansainvälisessä tutkimuksessa (Eurofound 2018; Fredman ym. 2025).

4.3. ALUSTATYÖN MOTIIVIT

Alustatyökyselyn mukaan yleisin syy alustatyön tekemiseen on lisäansioden hankkiminen – noin 55 prosenttia viimeisen kalenterikuukauden aikana alustatyötä tehneistä mainitsee tämän pääasialliseksi motiiviksi. Toiseksi yleisin motiivi on joustavat työjärjestelyt, jonka mainitsee noin 27 prosenttia vastaajista. Nämä tulokset viittaavat siihen, että alustatyötä tehdään sekä talou-

KUVIO 4.2. ALUSTATYÖTÄ TEKEVIEN TYÖMARKKINA-ASEMA ALUSTATYÖSSÄ OMAN ILMOITUKSEN MUKAAN

Aineistolähde: Tilastokeskus, Työvoimatutkimuksen alustatyömoduuli 2022.

Selite: Osuudet eivät summaudu tarkalleen 100 prosenttiin, koska osa alustatyöntekijöistä tekee useampaa tehtävätyyppiä samanaikaisesti.

dellisistä syistä että työajan joustavuuden vuoksi. Alustatyö toimii siten monille toimeentuloa täydentävänä ja elämäntilanteeseen joustavasti sopivana työn muotona. Vain seitsemän prosenttia alustatyötä tehneistä teki sitä, koska muuta työtä ei ollut saatavilla.

Lisäansioiden merkitys näkyy myös siinä, että alustatulojen osuus kokonaistuloista jäi kyselyn mukaan alle neljäsosaan noin 56 prosentilla aktiivisista alustatyöntekijöistä. Vain noin 18 prosentilla alustatulot muodostivat yli kolme neljäsosaa kaikista tuloista. Tämä tukee kuvaa alustatyöstä useimmille pikemminkin muuta toimeentuloa täydentävänä kuin pääasiallisena tulonlähteenä.

4.4. KETKÄ TEKEVÄT ALUSTATYÖTÄ SUOMALAISILLA TYÖMARKKINOILLA

Kvantitatiivisten analyysien ensimmäisenä keskeisenä kysymyksenä oli selvittää, ketkä tekevät alustatyötä suomalaisilla työmarkkinoilla ja mitkä tekijät ovat yhteydessä sen tekemiseen. Vertailuryhmänä analyyseissa käytettiin 15–64-vuotiaasta väestöä, joka ei ollut tehnyt alustatyötä. Tilastollisissa probit-analyyseissa tarkasteltiin, miten yksilön demografiset, sosioekonomiset ja perinteiseen työmarkkina-asemaan liittyvät ominaisuudet ovat yhteydessä alustatyön tekemiseen.

Yksilön demografisista ominaisuuksista tarkasteltiin sukupuolta, ikää, koulutustasoa, ulkomaalaistaustaa, asuinpaikan tyyppiä (kaupunkimainen) sekä siviilisäätystä (naimisissa). Ulkomaalaistausta määriteltiin FOLK-rekisteriaineiston syntymämaatiedon perusteella. Sosioekonomisena muuttujana tarkasteltiin henkilön edellisvuoden työtulojen jakaumaa. Työtulot muodostettiin laskemalla yhteen henkilön vuotuiset palkkatulot ja yrittäjäyhteydet. Perinteinen työmarkkina-asema on mallissa neliluokkainen muuttuja, jonka luokat ovat palkansaaja, yrittäjä, työtön ja työvoiman ulkopuolella.

Alustatyön tekemiseen yhteydessä olevia tekijöitä tarkasteltiin vaihteittain rakennetuilla malleilla. Ensin huomioitiin demografiset ja sosioekonomiset taustatekijät, minkä jälkeen malliin lisättiin myös perinteinen työmarkkina-asema. Näin voidaan tarkastella, miten demografisten ja sosioekonomisten tekijöiden yhteydet alustatyön tekemiseen muuttuvat, kun työmarkkina-asema otetaan huomioon. Robustisuustarkasteluna estimoitiin laajin malli siten, että alustatyön määritelmästä rajattiin pois tavaroiden myynti verkossa ja majoituksen vuokraus verkossa.

Seuraavassa kuviossa (kuvio 4.3) esitetään alustatyöntekijöiden ja vertailuryhmän ominaisuuksien

jakaumat edellä mainittujen muuttujien suhteen. Sukupuolijakaumassa erottuu se, että miesten osuus alustatyöntekijöistä on suurempi kuin vertailuryhmässä. Ikärakenne puolestaan painottuu alustatyöntekijöillä nuorempiin ikäluokkiin, ja erityisesti vanhin ikäryhmä (55–64-vuotiaat) on alustatyöntekijöiden joukossa selvästi aliedustettuna.

Merkittävin yksittäinen ero koskee kuitenkin ulkomaalaistaustaa: alustatyöntekijöistä huomattavasti suurempi osuus on ulkomaalaistaustaisia kuin vertailuryhmässä. Osuus on karkeasti kaksi ja puoli kertaa suurempi kuin vertailuryhmässä.

Myös asuinpaikan suhteen alustatyöntekijät painottuvat hieman vertailuryhmää enemmän kaupunkimaisille alueille. Sen sijaan koulutustaso ja siviilisäätty eivät eroa alustatyöntekijöiden ja vertailuryhmän välillä tilastollisesti merkitsevästi.

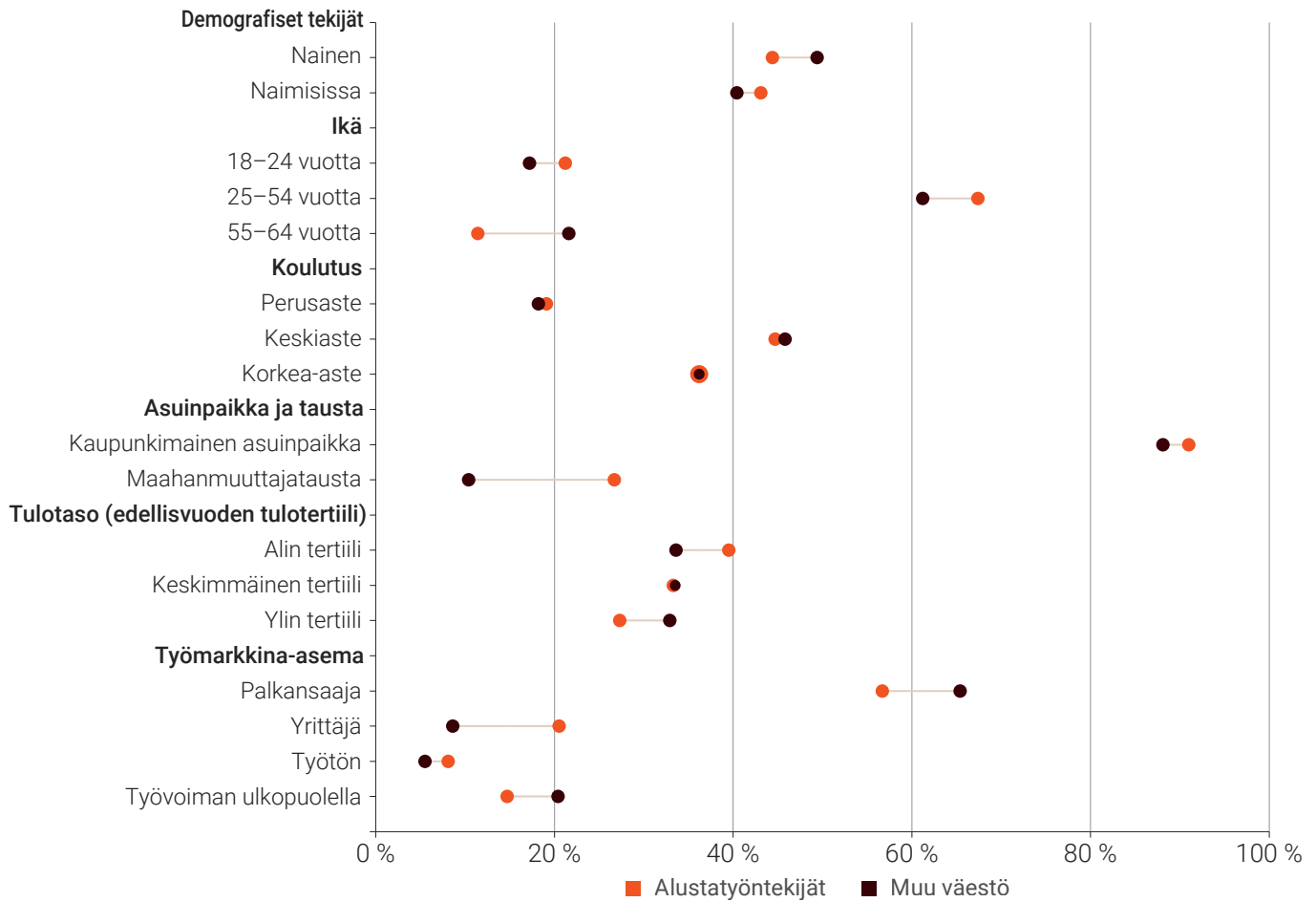
Alustatyöntekijät sijoittuvat myös useammin alimman tulotertiliin edellisvuoden työtulojen perusteella. Tämä kuvaileva tulos osoittaa, että alustatyöntekijöiden joukossa on vertailuryhmää enemmän henkilöitä, joiden aiemmat työtulot ovat olleet vähäisiä.

Myös alustatyöntekijöiden perinteinen työmarkkina-asema poikkeaa selvästi vertailuryhmästä. Yrittäjäyhteydet päätyössä on alustatyöntekijöillä noin 2,4 kertaa yleisempää kuin vertailuryhmässä. Yrittäjäasemassa olevat ovat siten alustatyöntekijöiden joukossa selvästi yliedustettuina. Alustatyöntekijät ovat myös hieman harvemmin palkkatyössä ja useammin työttömiä kuin vertailuryhmässä, kun taas työvoiman ulkopuolella olevia on heidän joukossaan suhteellisesti vähemmän.

Seuraavat tulokset perustuvat probit-regressioanalyysiin, joissa tarkasteltiin edellä lueteltujen muuttujien yhteyttä alustatyöhön samanaikaisesti. Tämä mahdollistaa sen arvioinnin, mitkä tekijät ovat yhteydessä alustatyöhön silloin, kun muiden tekijöiden vaikutus on vakioitu. Tarkat mallien tulokset on raportoitu erillisessä tutkimusjulkaisussa, joka on tehty osana tätä tutkimushanketta (Kauhanen, Riekhoff ja Sten-Gahmberg, 2026).

Osa mallien tuloksista kytkeytyy taloudelliseen tarpeeseen ja työn luonteeseen. Matalampi tulotaso edellisvuonna on johdonmukaisesti ja itsenäisesti yhteydessä alustatyöhön kaikissa malleissa, mikä tukee tulkintaa taloudellisista paineista yhtenä keskeisenä alustatyöhön hakeutumisen syynä. Kuvaileva analyysi osoitti, että yrittäjät ovat selvästi yliedustettuina alustatyöntekijöiden joukossa, ja yhteys on erittäin vahva myös regressioanalyysissä. Havainto on linjassa aiemman eurooppalaisen

KUVIO 4.3. ALUSTATYÖNTEKIJÖIDEN JA ALUSTATYÖTÄ TEKEMÄTTÖMÄN VÄESTÖN OMINAISUUDET, %

tutkimuksen kanssa, jossa alustatyöhön osallistumisen on havaittu olevan yleisempää itsensä työllistäjillä kuin palkansaajilla ja erityisen yleistä hybridiyrittäjillä (Congregado ym. 2022).

Myös nuorempi ikä nousee esiin systemaattisena, muista tekijöistä riippumattomana piirteenä kaikissa mallispesifikaatioissa. Nuorimmalla ikäryhmällä on suurempi todennäköisyys tehdä alustatyötä ja todennäköisyys laskee monotonisesti vanhempiin ikäryhmiin siirryttäessä. Tämä voi kertoa nuorempien paremmista digitaalisista valmiuksista, matalammasta kynnyksestä kokeilla uusia työn muotoja sekä suuremmasta tarpeesta täydentäville tuloille opiskelun tai uran alkuvaiheen aikana. Iän ohella myös koulutustasolla on merkitystä alustatyön tekemiselle. Tulosten mukaan myös korkeammin koulutetuilla on suurempi todennäköisyys tehdä alustatyötä. Nämä tulokset ovat linjassa COLLEEM aineistolla saatujen useita Euroopan maita koskevien tulosten kanssa (Pesole ym. 2022; Urzì Brancati ym. 2020).

Toinen löydösjoukko liittyy rakenteelliseen asemaan työmarkkinoilla. Selkein yksittäinen ero koskee ulkomaalaistausta: ulkomaalaistaustaisten todennäköisyys tehdä alustatyötä on yli 4 prosenttiyksikköä suurempi kuin syntyperäisillä suomalaisilla. Tämä voi kertoa siitä, että alustatyö toimii osalle maahanmuuttajataustaisista tärkeänä tulonlähteenä ja mahdollisesti väylänä työmarkkinoille, mutta voi yhtä lailla heijastaa vaikeuksia päästä tavanomaiseen palkkatyöhön kielisteiden tai muiden syrjäytymisriskien vuoksi. Havainto on linjassa kansainvälisen tutkimuksen kanssa (Piasna & Zwysen 2026). Myös kaupunkimainen asuinpaikka säilyy itsenäisenä, tilastollisesti merkitsevä tekijänä lisäten alustatyön tekemisen todennäköisyyttä, ja yhteys on erityisen voimakas paikan päällä tehtävässä alustatyössä, kuten luvussa 5 tarkemmin osoitetaan.

Sukupuolen ja siviilisäädyn yhteys puolestaan katoaa, kun malliin lisätään työmarkkina-asema perinteisillä työmarkkinoilla. Demografisiin tekijöihin perustuvassa mal-

lissa havaittu yhteys alustatyöhön näyttää siten kulkevan pitkälti yrittäjyyskanavan kautta.

Koska aineistossamme ei ole aikasarjaa alustatyön tekemisestä, emme voi tarkastella suhdannetilanteen vaikutusta alustatyön tekemiseen. Aiempi tutkimus (Huang, Burtch, Hong & Pavlou 2020) on osoittanut, että korkeampi työttömyys ja heikompi suhdannetilanne lisäävät työskentelyä digitaalisilla työmarkkinoilla ja työn tekemisen intensiteettiä niillä. Alustatyö toimii siis sopeutumiskanavana paikallisten työmarkkinoiden kielteisiin häiriöihin.

4.5. YHTEENVETO TULOKSISTA

Yhteenvetona tämän luvun regressiotulokset osoittavat, että alustatyön tekemiseen on yhteydessä useita taloudelliseen asemaan, demografisiin ominaisuuksiin ja työmarkkina-asemaan liittyviä tekijöitä. Alustatyö on yleisempää ulkomaalaistaustaisilla, nuoremmilla, yrit-

täjillä, kaupungeissa asuvilla ja matalamman tulotason henkilöillä. Tulokset viittaavat siihen, että alustatyö kytkeytyy erilaisiin työmarkkina-asemiin ja taloudelliseen asemaan, ja että sen taustalla voi olla myös toimeentuloon liittyviä tekijöitä.

Toisaalta myös koulutustaso on yhteydessä alustatyöhön: korkeammin koulutetuilla on suurempi todennäköisyys tehdä alustatyötä. Sukupuolen ja siviilisäädyn yhteys alustatyöhön ei puolestaan säily, kun yrittäjyys otetaan huomioon, mikä korostaa yrittäjyyden merkitystä näiden ryhmäerojen tarkastelussa.

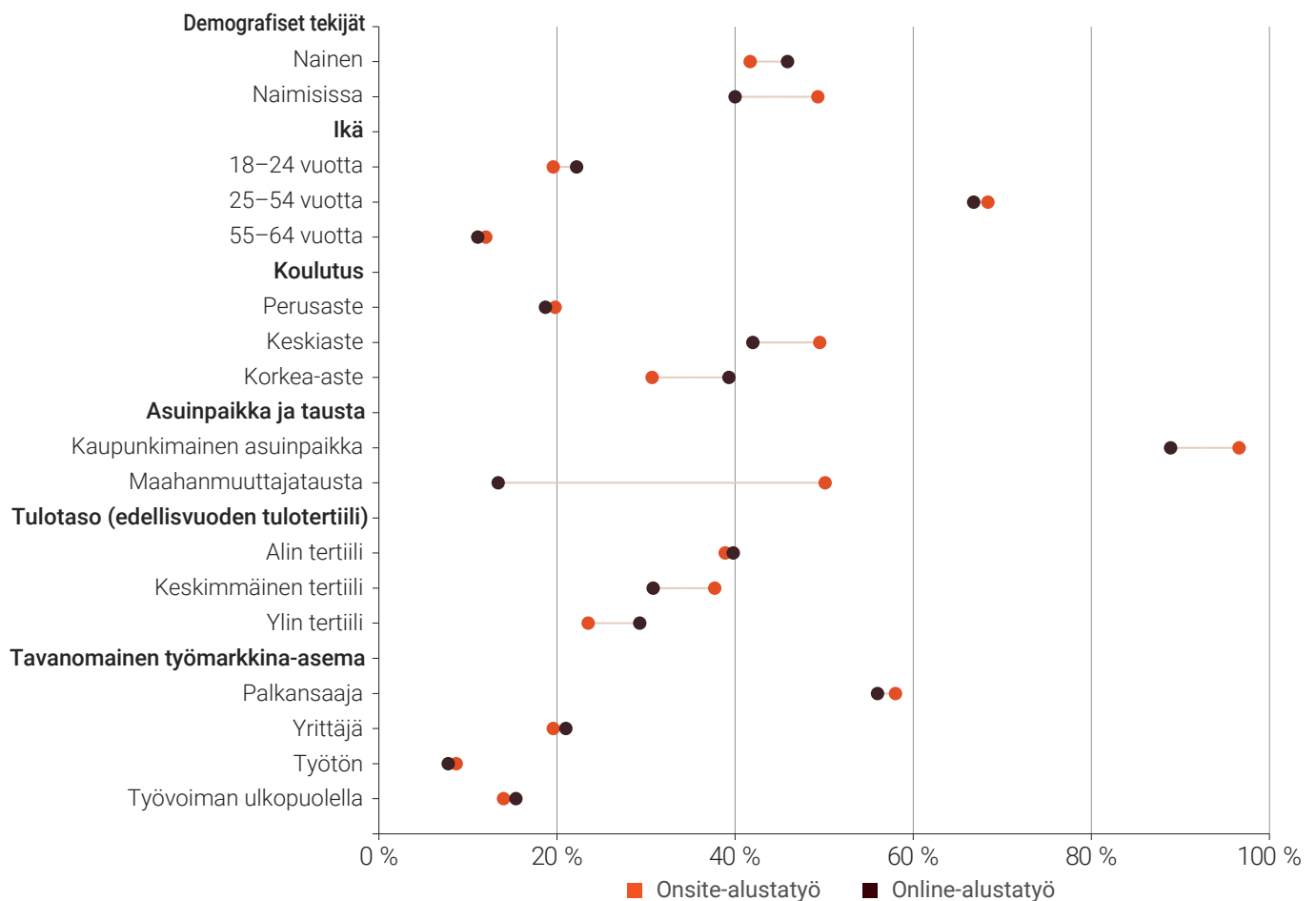
5. Paikan päällä vai verkossa – alustatyön moninaisuus

Tässä luvussa tarkastelemme, minkälaisia alustatyötä tekevien alustatyyppäjä voidaan erotella ja kuinka erityyppistä alustatyötä tekevät eroavat profiileiltaan. Jaottelu perustuu aikaisemman tutkimuksen havaintoon siitä, että alustatyö ei ole yhtenäinen ilmiö eivätkä alustatyötä tekevät ole yhtenäinen joukko. Tutkimuskirjallisuudessa on kehitetty erilaisia typologioita huomioimaan tämä heterogeenisyys alustatyössä. Tutkimushankkeessamme jaoimme alustatyön kahteen karkeaan ryhmään: paikan päällä tehtävään alustatyöhön (onsite platform work) ja verkossa tehtävään alustatyöhön (online platform work).

Tämä jaottelu on yleisesti käytetty kansainvälisessä tutkimuskirjallisuudessa (Pesole ym. 2018; Schmidt 2017; Berg ym. 2018).

Paikan päällä tehtävä alustatyö edellyttää fyysistä läsnäoloa määrättyssä paikassa, kuten kyytipalveluissa, ruoankuljetuksessa tai kotipalveluissa, joissa alusta koordinoi tehtäviä, mutta niiden suorittaminen on sidoksissa tiettyyn paikkaan. Sen sijaan verkossa tehtävä alustatyö tarkoittaa tehtäviä, jotka välittyvät kokonaan digitaalisten alustojen kautta ja jotka työntekijä voi suorittaa etätyönä ilman fyysistä läsnäoloa tiettyssä paikassa. Voidaan aja-

KUVIO 5.1. PAIKAN PÄÄLLÄ JA VERKOSSA TEHTÄVÄN ALUSTATYÖN TEKIIJÖIDEN OMINAISUUDET, %

Selite: Onsite- ja online-alustatyöntekijöiden ominaisuuksien jakaumat, edustavilla painoilla laskettuna (onsite N=48 200, online N= 84 600).

tella, että tämä ero heijastuu suoraan myös siihen, ketkä kyseistä työtä voivat tehdä, millaiset esteet alalle pääsyle ovat ja minkälaista osaamista työ edellyttää.

Aineistossamme tämä luokittelu perustuu alustapalvelun tyyppiä kuvaavaan muuttujaan. Paikan päällä tehtävä alustatyö (onsite) sisältää taksi- ja kuljetuspalvelut, siivouksen ja erilaiset korjaus- ja asennustyöt, lasten ja ikääntyneiden hoivan sekä terveys- ja lääkäripalvelut. Verkossa tehtävä alustatyö (online) puolestaan sisältää opetuksen ja tuutoroinnin, ohjelmoinnin ja koodauksen, verkossa tehtävän sisällön tukemisen, käännöstyön, tietotekstinsyötön, verkko- ja graafisen suunnittelun sekä sisällön, kuten videoiden tai tekstien, tuottamisen.

Kuviossa (Kuvio 5.1) on esitetty paikan päällä tehtävän ja verkossa tehtävän alustatyön tekijöiden ominaisuuksien vertailu. Kuviosta havaitsemme, että onsite-alustatyön tekijät ja online-alustatyön tekijät eroavat toisistaan selvästi kahden tekijän suhteen: maahanmuuttajatausta on onsite-työssä noin 3,7 kertaa yleisempää kuin online-työssä (50 % vs. 13 %), ja onsite-työntekijät asuvat lähes yksinomaan kaupunkimaisilla alueilla (97 % vs. 89 %).

Koulutuksessa suunta on päinvastainen: korkea-asteen koulutus on selvästi yleisempää online- kuin onsite-työntekijöillä (39 % vs. 31 %), kun taas keskiasteen koulutus painottuu onsite-alustatyöhön. Muiden tekijöiden, kuten sukupuolen, iän, siviilisäädyn, edellisvuoden työtulojen tulotason ja tavanomaisen työmarkkina-asteen, osalta ryhmät muistuttavat toisiaan huomattavasti enemmän kuin edellä mainituissa kahdessa tekijässä.

Onsite- ja online-alustatyöhön yhteydessä olevia tekijöitä tarkasteltiin multinomiaalisella logit-mallilla, jossa vertailuryhmänä on alustatyötä tekemätön väestö. Maleissa kontrolloitiin samoja taustatekijöitä kuin tarkasteltaessa alustatyötä yhtenä ryhmänä.

5.1. ONSITE-ALUSTATYÖN TEKEMISEEN YHTEYDESSÄ OLEVAT TEKIJÄT

Onsite-alustatyön tekemisen osalta havaittiin, että ulkomaalaistausta on vahvin yksittäinen alustatyön tekemiseen yhteydessä oleva tekijä. Tulos on linjassa kansainvälisen tutkimuksen kanssa. Piasna ja Zwysen (2026) havaitsivat COLLEEM-aineistolla, että maahanmuuttajataustaiset ovat erityisen vahvasti edustettuina juuri paikan päällä tehtävässä alustatyössä. He tulkitsivat tämän liittyvän muun muassa matalampiin työmarkkinoille pääsyn esteisiin ja vähäisempiin vaihtoehtoihin työmahdollisuuksiin.

Tulos herättää kysymyksen siitä, millaisessa roolissa alustatyö toimii maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työmarkkina-asemassa. Yhtäältä alustatyö voi tarjota väljän ansiotyöhön tilanteissa, joissa tavanomaiseen palkkatyöhön pääsy on vaikeampaa. Toisaalta tulos voi heijastaa työmarkkinoiden rakenteellista segregatiota, jossa maahanmuuttajataustaiset ohjautuvat alustatyöhön osin vaihtoehtoisten työmahdollisuuksien puutteen vuoksi. On mahdollista, että molemmat mekanismit ovat läsnä ja niiden merkitys vaihtelee henkilöiden välillä. Käytettävissä oleva aineisto ei kuitenkaan mahdollista näiden mekanismien erottamista toisistaan. Kysymys ansaitsisi siksi syvempää tarkastelua esimerkiksi laadullisen tutkimuksen avulla.

Toinen onsite-alustatyön tekemiseen selvästi yhteydessä oleva tekijä on kaupunkimainen asuinpaikka. Vastaavaa yhteyttä ei havaita online-alustatyössä. Yhteys on sisällöllisesti ymmärrettävä, sillä onsite-alustatyössä työn tekeminen edellyttää yleensä fyysistä läsnäoloa siellä, missä palveluille on kysyntää. Esimerkiksi kuljetus-, ruokalahetti- ja monet muut paikalliset palvelut edellyttävät riittävää asiakas- ja kysyntätiheyttä, joka on tyypillisesti suurempi kaupunkialueilla. Suomen kontekstissa tämä korostuu erityisesti pääkaupunkiseudulla ja muissa suurissa kaupungeissa.

Tuloksissa näkyy myös kiinnostava ero koulutuksen yhteydessä alustatyön tekemiseen alustatyön tyypin mukaan. Keskiasteen koulutus on yhteydessä suurempaan todennäköisyyteen tehdä onsite-alustatyötä perusasteen koulutukseen verrattuna, kun taas korkea-asteen koulutus ei ole yhteydessä onsite-alustatyön tekemiseen. Korkea-asteen koulutus on puolestaan yhteydessä suurempaan todennäköisyyteen tehdä online-alustatyötä, kuten seuraavassa online-alustatyötä käsittelevässä osiossa tarkemmin tarkastellaan.

Edellisen vuoden tulotaso ei puolestaan ole itsenäisesti yhteydessä onsite-alustatyön tekemiseen, kun muut mallissa mukana olevat tekijät vakioidaan. Tämä on kiinnostava havainto, kun otetaan huomioon, että maahanmuuttajataustaiset sijoittuvat keskimäärin matalamman tulotason ryhmiin ja ovat onsite-alustatyössä vahvasti yliedustettuina. Kuvailevassa tarkastelussa havaittu yhteys onsite-alustatyön ja matalan tulotason välillä ei kuitenkaan säily, kun ulkomaalaistausta ja muut mallissa mukana olevat tekijät otetaan samanaikaisesti huomioon. Tulos viittaa siihen, että edellisen vuoden tulotaso ei itsenäisesti erottele onsite-alustatyötä tekeviä, kun tarkastelussa otetaan huomioon myös ulkomaalaistausta ja muut yksilön taustatekijät.

5.2. ONLINE-ALUSTATYÖN TEKEMISEEN YHTEYDESSÄ OLEVAT TEKIJÄT

Online-alustatyön tekemisen osalta havaittiin, että korkea-asteen koulutus on yhteydessä suurempaan todennäköisyyteen tehdä online-alustatyötä. Tulos on linjassa kansainvälisen tutkimuksen kanssa. Yhteys on ymmärrettävä, sillä online-alustatyöhön kuuluu monia tehtävätyyppejä, joissa koulutuksella ja erityisosaamisella on tärkeä merkitys. Esimerkiksi ohjelmointi, opetus, käännöstyö ja erilaiset asiantuntijatehtävät edellyttävät usein korkeaa osaamista.

Toisaalta online-alustatyön tekeminen on yhteydessä matalampaan edellisvuoden tulotasoon, toisin kuin on-site-alustatyön tekeminen. Tuloksissa yhdistyvät siten kiinnostavalla tavalla korkea koulutustaso ja matalampi tulotaso. Tämä voi heijastaa online-alustatyön tekijöiden erilaisia työmarkkina-asemia. Yhtäältä alustat voivat tarjota korkeasti koulutetuille mahdollisuuksia hyödyntää osaamistaan joustavasti ja hankkia tuloja oman päätyön tai muun toiminnan ohella. Toisaalta alustatyö voi tarjota tulonhankintamahdollisuuksia myös henkilöille, joiden aiemmat työtulot ovat olleet vähäisiä. Näillä ryhmillä voi olla erilaiset lähtökohdat, motiivit ja neuvotteluasemat suhteessa alustatyöhön.

Online-alustatyön sisäinen heterogeenisyys voi osaltaan auttaa ymmärtämään tätä tulosta. Pesole ym. (2018) erottelivat online-alustatyössä muun muassa toimisto- ja tiedonsyöttötehtäviä, asiantuntijapalveluita sekä luovaan ja multim mediasisältöön liittyvää työtä. Tehtävätyypit voivat poiketa toisistaan huomattavasti sekä osaamisvaatimuksiltaan että niitä tekevien henkilöiden työmarkkina-asemalta. Tämä tarjoaa yhden mahdollisen näkökulman siihen, miksi matalampi tulotaso on aineistossamme yhteydessä online-alustatyön tekemiseen, vaikka online-alustatyö sisältää myös korkean osaamistason tehtäviä. Aineistorajoitusten vuoksi online-alustatyötä tekeviä ei kuitenkaan voitu jakaa omassa analyysissämme tarkempiin tehtävä- tai työntekijäryhmiin.

Alustatyön heterogeenisyyttä korostavat myös Alasoini ym. (2023), jotka erottavat toisistaan kolme alustatyön tyyppiä alustojen työntekijöihin kohdistaman kontrollin ja työntekijöiden autonomian perusteella. Heidän tutkimuksessaan tarkasteltiin ruokakuljetusten, freelancer-työn ja vaativan asiantuntijatyön alustoja. Alustat erosivat huomattavasti siinä, kuinka paljon ne kontrolloivat työn tekemistä, työn hinnoittelua ja työtehtävien kohdentumista. Ruokalahettien työssä algoritminen

kontrolli oli vahvaa, kun taas freelancerien ja erityisesti asiantuntijoiden työssä työntekijöillä oli enemmän autonomiaa. Tulokset havainnollistavat, että alustatyö voi sisältää keskenään hyvin erilaisia työn tekemisen tapoja ja työmarkkina-asemia, vaikka niitä yhdistää työtehtävien välittyminen digitaalisen alustan kautta. Tämä tukee näkemystä siitä, että online-alustatyötakin olisi hyvä tarkastella ottaen huomioon sen erilaiset tyypit.

Demografisista tekijöistä ikä on yhteydessä online-alustatyön tekemiseen. Todennäköisyys tehdä online-alustatyötä on suurin nuorimmassa ikäryhmässä ja laskee monotonisesti vanhempiin ikäryhmiin siirryttäessä. Sen sijaan sukupuoli tai siviilisääty eivät ole tulosten mukaan tilastollisesti merkitsevässä yhteydessä online-alustatyön tekemiseen.

Myöskään ulkomaalaistausta ei ole tilastollisesti merkitsevässä yhteydessä online-alustatyön tekemiseen, kun muut mallissa mukana olevat tekijät vakioidaan. Tämä eroaa on-site-alustatyöstä, jossa ulkomaalaistausta on vahvasti yhteydessä alustatyön tekemiseen. Tulokset viittaavat siten siihen, että ulkomaalaistaustan yhteys alustatyön tekemiseen vaihtelee alustatyön muodon mukaan: yhteys havaitaan on-site-alustatyössä, mutta ei online-alustatyössä, kun muut tekijät otetaan huomioon.

Emme havaitse myöskään kaupunkimaisen asuinpaikan tilastollisesti merkitsevää yhteyttä online-alustatyön tekemiseen, toisin kuin on-site-alustatyössä. Tämä on johdonmukaista sen kanssa, että verkossa tehtävä alustatyö on lähtökohtaisesti vähemmän sidoksissa työntekijän maantieteelliseen sijaintiin. Online-alustojen kautta työtä voidaan tarjota ja tehdä maantieteellisesti laajemmilla työmarkkinoilla kuin paikalliseen palvelukysyntään sidoksissa olevassa on-site-alustatyössä. Maantieteellisen sidonnaisuuden vähäisempi merkitys on siten yksi keskeinen ero online- ja on-site-alustatyön välillä.

5.3. YHTEENVETO – KAKSI ERILAISTA ILMIÖTÄ

On-site- ja online-alustatyö näyttäytyvät tulosten perusteella kahtena toisistaan poikkeavana alustatyön muotona, joita ei ole perusteltua tarkastella täysin yhtenäisenä ryhmänä. On-site-alustatyötä luonnehtivat erityisesti ulkomaalaistaustan vahva yhteys, kaupunkimaisen asuinpaikan merkitys ja työn maantieteellinen sidonnaisuus. Online-alustatyössä puolestaan korostuvat korkeamman koulutustason ja matalamman edellisvuoden tulotason yhteydet sekä nuorempi ikärakenne. Tulokset viittaavat

siten siihen, että alustatyötä tehdään erilaisista työmarkkina-asetuksista ja lähtökohdista.

Erot alustatyön muotojen välillä voivat olla merkityksellisiä myös sääntelyn ja politiikkatoimien näkökulmasta. Jos eri alustatyön muodot tavoittavat erilaisia työntekijäryhmiä ja poikkeavat toisistaan työn tekemisen ehtojen sekä työmarkkina- ja maantieteellisten sidonnaisuuksien osalta, myös niihin liittyvät haasteet ja sääntelyn tarpeet voivat olla erilaisia. Alustatyötä koskevassa

tarkastelussa onkin tärkeää huomioida sen sisäinen heterogeenisyys sen sijaan, että alustatyötä käsitellään yhtenäisenä työn muotona.

6. Alustatyöntekijöiden taloudellinen asema ja työllisyyspolut

Tässä luvussa tarkastellaan alustatyöntekijöiden tulotasoa, tulojen rakennetta, sosiaaliturvan käyttöä sekä työmarkkina-asemaa ja urapolkuja suhteessa muuhun väestöön. Tarkastelu perustuu tutkimushankkeen tutkimusjulkaisuun (Sten-Gahmberg, Riekhoff & Kauhanen, 2026), jossa vuoden 2022 alustatyömoduulin kyselyaineisto yhdistettiin Tilastokeskuksen FOLK-rekisteriaineistoon ja tulorekisteriin, ja tuloja sekä työllisyyttä seurattiin usean vuoden ajalta.

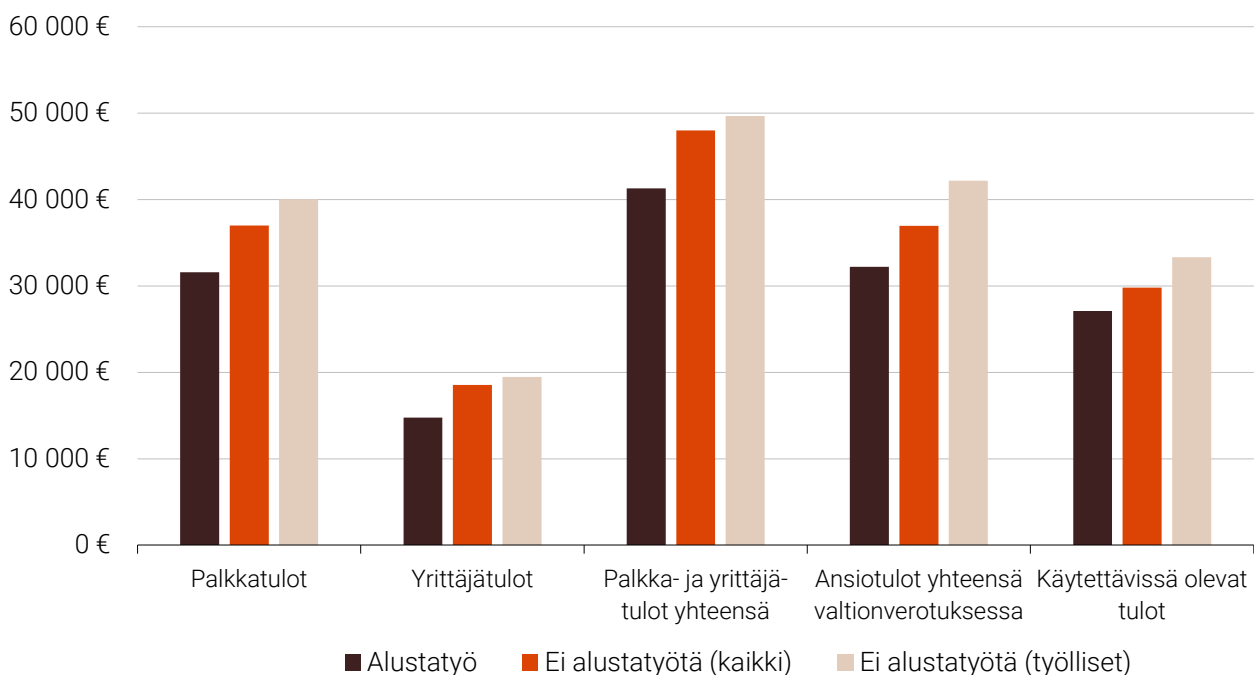
Analyyseissa alustatyöntekijöitä verrataan kahteen vertailuryhmään: kaikkiin niihin, jotka eivät ilmoittaneet tehneensä alustatyötä mukaan lukien työvoiman ulkopuolella olevat ryhmät, sekä suppeampaan ryhmään, joka koostuu ei-alustatyötä tehneistä. Jälkimmäinen vertailu on tiukempi ja kuvaa paremmin alustatyöntekijöiden asemaa suhteessa aktiivisesti työssä käyvään väestöön.

6.1. TULOTASO JA TULOJEN RAKENNE

Tulotarkasteluissa hyödynnetään erilaisia tulomittareita: ansiotuloja palkkatyöstä ja yrittäjätyöstä, ansiotulojen kokonaismäärää valtionverotuksessa sekä käytettävissä olevia tuloja. Kuvio 6.1 esittää alustatyötä tehneiden keskimääräiset tulot vuonna 2022 verrattuna edellä mainittuihin kahteen vertailuryhmään.

Alustatyöntekijöiden tulotaso oli vertailuryhmiä matalampi lähes kaikilla mittareilla. Ansiotulojen keskiarvo oli alustatyöntekijöillä 31 584 euroa vuodessa, kun se laajemmassa vertailuryhmässä oli 36 983 euroa ja työlisten vertailuryhmässä 40 035 euroa. Kokonaisverotettava ansiotulo oli alustatyöntekijöillä 32 211 euroa, kun vastaava luku oli vertailuryhmissä 36 947–42 178 euroa. Tulokset on raportoitu ehdollisina keskiarvoina niille, joilla kyseistä tulolajia kertyi vuoden 2022 aikana.

KUVIO 6.1. ALUSTATYÖNTEKIJÖIDEN KESKIMÄÄRÄISET TULOT ERI MITTAREILLA MITATTUNA VERRATTUNA VERTAILURYHMIIN VUONNA 2022

Yrittäjätulojen osalta alustatyöntekijöiden keskiarvo oli 14 758 euroa, kun se oli laajemmassa vertailuryhmässä 18 550 euroa ja työllisten vertailuryhmässä 19 462 euroa. Yrittäjätulojen erot eivät kuitenkaan olleet tilastollisesti merkitseviä. Niillä, joilla oli sekä palkka- että yrittäjätuloja, näiden tulojen yhteenlaskettu keskiarvo oli alustatyöntekijöillä 41 278 euroa, kun se oli vertailuryhmissä 47 997–49 656 euroa.

Kiinnostava havainto on, että käytettävissä olevien tulojen ero vertailuryhmiin oli selvästi pienempi kuin ansiotulojen ero. Alustatyöntekijöiden käytettävissä olevat tulot olivat keskimäärin 27 096 euroa, kun vastaava luku oli laajemmassa vertailuryhmässä 29 807 euroa ja työllisten vertailuryhmässä 33 315 euroa. Tämä on yhdenmukaista sen kanssa, että verotus ja tulonsiirrot tasaavat osan ansiotulojen eroista.

Erot olivat suurempia suhteessa työllisten vertailuryhmään kuin laajempaan vertailuryhmään. Tämä liittyy siihen, että työllisten vertailuryhmä rajautuu henkilöihin, jotka olivat työssä tai yrittäjänä vuonna 2022, ja on siten työmarkkina-asemaltaan valikoituneempi.

Regressioanalyysissa, jossa selitettävänä muuttujana oli ansiotulo valtionverotuksessa vuonna 2022, alustatyöntekijöiden ja muun väestön välinen tuloero pieneni sitä mukaa, kun malliin lisättiin demografisia tekijöitä, koulutustasoa ja sosioekonomista asemaa kuvaavia kontrollimuuttujia. Vakioimaton ero oli noin 4 600 euroa, ja kaikkien kontrollimuuttujien lisäämisen jälkeen se oli noin 2 100 euroa. Ero säilyi tilastollisesti merkitseväenä kaikissa malleissa, mikä viittaa siihen, että tuloero ei selity kokonaan alustatyöntekijöiden erilaisella väestörakenteella.

Tulorakenteen osalta alustatyöntekijät olivat suunnilleen yhtä usein palkkatuloa saaneita kuin laajempi vertailuryhmä (82,7 % vs. 83,7 %), mutta selvästi useammin yrittäjätuloa saaneita (17,9 % vs. 9,5 %) ja useammin sekä palkka- että yrittäjätuloa saaneita samanaikaisesti (11,0 % vs. 6,1 %). Rekisteriaineistossa yrittäjätuloa ei kuitenkaan voida yhdistää alustatyöhön, sillä alustatyöstä saadut tulot eivät erotu omana tulolajinaan.

Alustatyöntekijät olivat yliedustettuina tulojakauman alapäässä: heistä noin kolmannes (32,9 %) sijoittui alimpaan tulokvartaaliin, kun tasainen osuus olisi 25 prosenttia. Ylimpään kvartaaliin sijoittui vain noin 20 prosenttia. Sama kuvio toistui sekä kokonaisverotettavan ansiotulon että käytettävissä olevan tulon kohdalla.

6.2. SOSIAALITURVAN SAAMINEN

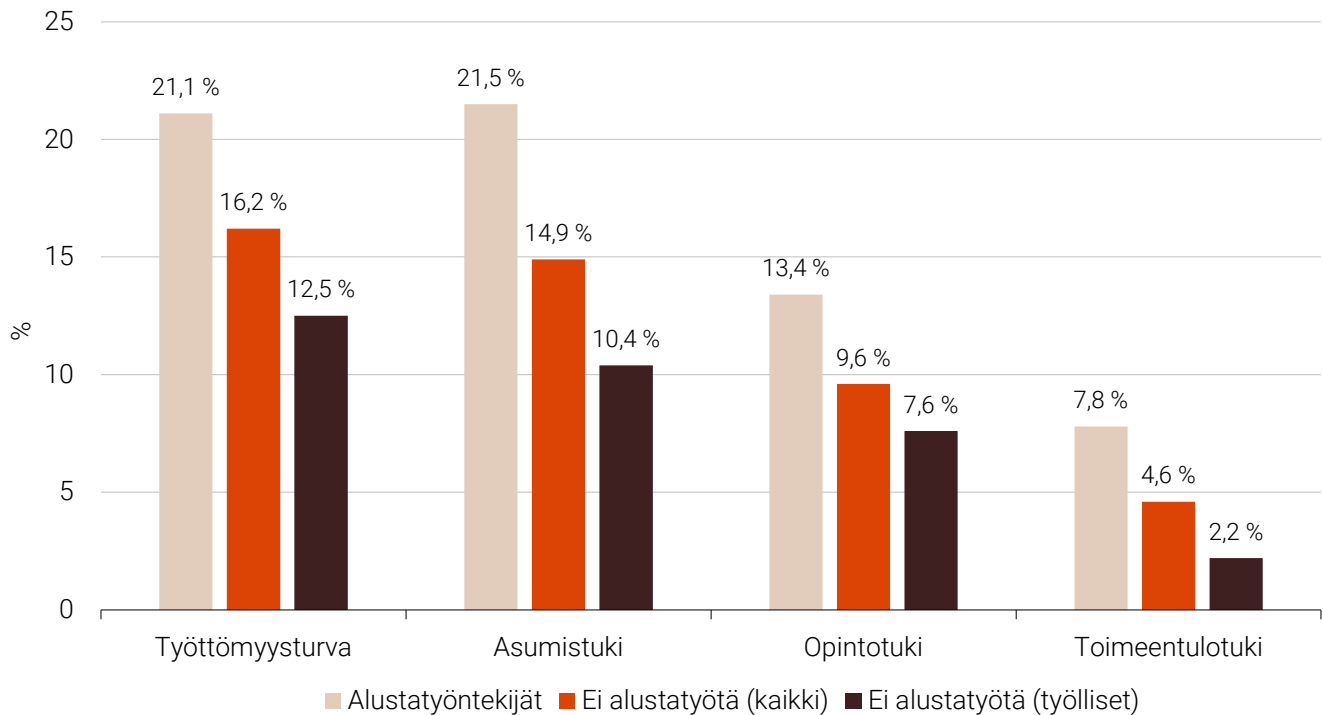
Alustatyötä tekevien toimeentulosta kertoo osaltaan myös se, kuinka paljon he turvautuvat toimeentuloa täydentäviin sosiaalietuuksiin. Kuvio 6.2 esittää alustatyötä tehneiden sosiaalietuuksien saamisen verrattuna vertailuryhmiin. Kuvio osoittaa, että alustatyöntekijät turvautuivat useammin useisiin sosiaaliturvan muotoihin kuin vertailuryhmät. Työttömyysturvaa sai 21,1 prosenttia alustatyöntekijöistä verrattuna 16,2 prosenttiin laajemmasta ja 12,5 prosenttiin työllisessä vertailuryhmässä. Asumistukea sai 21,5 prosenttia alustatyöntekijöistä (14,9 % ja 10,4 % vertailuryhmissä), opintotukea 13,4 prosenttia (9,6 % ja 7,6 %) ja toimeentulotukea 7,8 prosenttia (4,6 % ja 2,2 %).

Erityisesti työttömyysturvan, asumistuen ja toimeentulotuen yleisempi saaminen kertoo alustatyöntekijöiden toimeentulon kytkeytyvän vertailuryhmiä useammin sosiaaliturvaan. Myös etuuksia saaneiden keskimääräiset etuussummat olivat alustatyöntekijöillä verrattain korkeita: erityisesti asumis- ja toimeentulotukea saaneiden keskimääräiset etuussummat olivat suurempia kuin vertailuryhmissä. Opintotuki ja eläketulo ovat tässä suhteessa hieman erityyppisiä tulonlähteitä, sillä niiden saaminen liittyy ensisijaisesti opiskeluun ja eläkejärjestelmän piiriin kuulumiseen eikä samalla tavoin työmarkkina- tai toimeentulotilanteeseen. Eläketuloa alustatyöntekijät saivatkin harvemmin (4,0 % vs. 10,4 %), mikä liittyy ainakin osin ryhmien erilaisiin ikärakenteisiin: alustatyöntekijät olivat keskimäärin nuorempia.

Sosiaaliturvaetuuksien, erityisesti työttömyysturvan, asumistuen ja toimeentulotuen, yleisempi saaminen voi osaltaan selittää sitä, miksi käytettävissä olevien tulojen ero vertailuryhmiin oli pienempi kuin ansiotulojen ero. Sosiaaliturva tasaa osaltaan pieniä ja vaihtelevia tuloja, joten etuuksien huomioon ottaminen antaa alustatyöntekijöiden taloudellisesta asemasta erilaisen kuvan kuin pelkkien ansiotulojen tarkastelu.

KUVIO 6.2. ALUSTATYÖTÄ TEKEVIEN SOSIAALITURVAN SAAMINEN VERRATTUNA VERTAILURYHMIIN VUONNA 2022

6.3. TULOJEN AJALLINEN VAIHTELU

Alustatyöntekijöiden palkkatulojen kuukausittaista vaihtelua tarkasteltiin tulorekisteriaineistoilla ajanjaksolla 2019–2024. Tarkastelussa havaittiin, että alustatyöntekijöillä palkkatulojen vaihtelu oli suurempaa kuin vertailuryhmillä läpi koko tarkastelujakson 2019–2024. Yksilötason kuukausivaihtelua mitattaessa alustatyöntekijöiden keskimääräinen kuukausittainen muutos oli 48,7 prosenttia, kun se laajemmassa vertailuryhmässä oli 39,8 prosenttia ja työllisessä vertailuryhmässä 36,7 prosenttia.

Keskeinen löydös on kuitenkin se, että suurempi vaihtelu johtuu ensisijaisesti useammista siirtymistä palkkatyöhön ja siitä pois, ei palkkatason suuremmasta vaihtelusta työssä ollessa. Kun tarkastelu rajattiin vain niihin kuukausiin, joilta palkkatuloa kertyi molempina peräkkäisinä kuukausina, erot ryhmien välillä kapenivat huomattavasti mutta säilyivät: alustatyöntekijöillä 29,1 prosenttia verrattuna 24,7–25,2 prosenttiin vertailuryhmissä. Toisin sanoen alustatyöntekijöillä on useammin kuukausia, jolloin he eivät saa palkkatuloja, mutta työssä ollessa heidän palkkatulonsa eivät poikkea yhtä paljon vertailuryhmien palkkatuloista.

Vuositason tulokehityksessä alustatyöntekijöiden ja vertailuryhmien trendien suunnat olivat pääosin samankaltaisia tarkastelujakson aikana. Tulokuilu pysyi suunnilleen vakaana eikä merkittävästi kasvanut tai supistunut.

6.4. ALUSTATYÖNTEKIJÖIDEN TYÖMARKKINA-ASEMA JA URAPOLUT

Taloudellisen aseman rinnalla on tärkeää tarkastella sitä, millaisissa työmarkkina-asemissa alustatyöntekijät ovat ja miten heidän asemansa muuttuu ajan myötä. Pelkkä tulotaso ei kerro kaikkea: kaksi henkilöä voi ansaita saman verran vuodessa, mutta toinen voi olla vakaassa koikaikaisessa palkkatyössä ja toinen vuorotellen töissä, työttömänä ja opiskelijana. Käyttämämme pitkittäisaineisto vuosilta 2021–2023 mahdollistaa tämän dynamiikan tarkastelun.

Alustatyöntekijät olivat tarkastelujaksolla harvemmin vakiintuneessa palkkatyössä ja useammin yrittäjiä, työttömiä tai opiskelijoita kuin vertailuryhmä. On kuitenkin tärkeää korostaa, että enemmistö alustatyöntekijöistä oli suurimman osan tarkastelujaksosta palkkatyössä tai yrittäjänä. Alustatyö ei siis lähtökohtaisesti tarkoita pysyvästi heikkoa työmarkkina-asemaa. Pikemminkin alusta-

työntekijöiden työmarkkina-asemat ovat vertailuryhmää epävakaampia ja vaihtelevampia.

Tätä vaihtelua kuvaa hyvin työmarkkina-asemien siirtymien määrä. Alustatyöntekijät tekivät 36 kuukauden tarkastelujaksolla keskimäärin 3,1 siirtymää työmarkkina-asemasta toiseen, kun vertailuryhmällä vastaava luku oli 2,3–2,4. Käytännössä tämä tarkoittaa, että alustatyöntekijöiden työmarkkina-asema muuttui tarkastelujakson aikana useammin kuin vertailuryhmällä: siirtymiä tapahtui esimerkiksi palkkatyön, yrittäjyyden, opiskelun ja työttömyyden välillä.

Työmarkkinatilanteiden vaihtelun tarkemmaksi kuvaamiseksi aineistosta tunnistettiin sekvenssianalyysin avulla kahdeksan tyypillistä työmarkkinapolkua: korkean osaamistason toimihenkilötyö, matalan osaamistason toimihenkilötyö, suorittava työ, yrittäjyys, työttömyys, opiskelu, eläke ja muu. Alustatyöntekijät jakautuivat näihin polkuihin eri tavoin kuin vertailuryhmät. Erityisesti kolme klusteria erottui: alustatyöntekijät olivat selvästi yliedustettuina yrittäjyysklusterissa (12,2 % vs. 6,5–8,1 % vertailuryhmissä), työttömyysklusterissa (11,5 % vs. 4,8–8,7 %) sekä epäselvemmassä ”muu”-klusterissa (9,1 % vs. 5,6–7,2 %). Vastaavasti alustatyöntekijät olivat aliedustettuina kolmessa palkkatyöhön perustuvassa klusterissa sekä eläkeklusterissa.

Yliedustus yrittäjyysklusterissa on linjassa sen kanssa, mitä tekijäprofiileista tiedetään: yrittäjät ovat jo aiemmin todettu selvästi yliedustetuksi alustatyöntekijöiden joukossa. Yliedustus työttömyysklusterissa puolestaan viittaa siihen, että alustatyö liittyy useammin epävakaampaan asemaan – ei välttämättä niin, että alustatyö aiheuttaisi työttömyyttä, vaan niin, että alustatyöhön hakeutuvat myös ne, joiden asema on jo ennestään epävakaampaa.

Siirtymien suuntaa tarkasteltaessa ei useimmissa klustereissa havaittu merkitseviä eroja alustatyöntekijöiden ja vertailuryhmien välillä siinä, johtivatko siirtymät parempaan vai heikompaan työmarkkina-asemaan. Alustatyöntekijöiden siirtymät eivät siis suuntaudu vertailuryhmiä useammin heikompaan työmarkkina-asemaan. Poikkeuksena oli matalan osaamistason toimihenkilötyön klusteri, jossa alustatyöntekijöillä havaittiin tilastollisesti merkitsevästi enemmän alaspäin suuntautuvia siirtymiä. Ero voi liittyä esimerkiksi siihen, että siirtymiä työttömyyteen on enemmän tai siirtymiä vaativampaan työhön vähemmän.

Työssäolokuukausien määrässä erot olivat selvimmät suhteessa työlliseen vertailuryhmään: alustatyöntekijät olivat töissä keskimäärin 22 kuukautta 36

kuukauden tarkastelujaksolla, kun vastaava luku oli 23 kuukautta laajemmassa vertailuryhmässä ja 27 kuukautta työllisessä vertailuryhmässä. Ero suhteessa laajempaan vertailuryhmään on siis pieni, mutta ero työlliseen vertailuryhmään on huomattavampi. Tämä heijastaa sitä, että alustatyöntekijöissä on enemmän henkilöitä, joiden suhde palkkatyöhön on löyhempi myös alustatyön ulkopuolella.

6.5. ALUSTATYÖN HETEROGEEENISYYS TALOUDELLISESSA ASEMASSA

Kuten aiemmissa luvuissa on osoitettu, alustatyöntekijät eivät muodosta yhtenäistä ryhmää. Tämä heterogeenisyys näkyy selvästi myös taloudellisessa asemassa ja sosiaaliturvan saamisessa. Paikan päällä ja verkossa tehtävä alustatyö eroavat toisistaan selvästi.

Tulonlähteissä paikan päällä alustatyötä tekevien ansiotulo oli matalampi kuin verkossa alustatyötä tekevien (noin 28 000 € vs. 33 500 €), mutta yrittäjätulo oli selvästi korkeampi paikan päällä alustatyötä tekeville (noin 27 100 € vs. 10 000 €). Näistä eroista huolimatta kokonaisverotettava tulo ja käytettävissä oleva tulo olivat lähes samalla tasolla eri alustatyypeillä. Erot koskivat siis enemmän sitä, miten tulo muodostuu kuin sen kokonaismäärää.

Sosiaaliturvan saamisessa onsite-alustatyötä tekevät saivat useammin työttömyysturvaa, asumistukea ja toimeentulotukea kuin online-alustatyötä tekevät. Online-alustatyötä tekevät saivat puolestaan useammin eläketuloa, mutta tämä ero keskittyi pääasiassa pääomavaltaisiin toimintoihin, kuten tavaroiden myyntiin ja majoituksen vuokraukseen. Kun nämä toiminnot suljettiin pois, online-ryhmän sosiaaliturvaetuuksien saaminen muistutti läheisesti onsite-alustatyötä tekevien etuuksien saamista.

Moniulotteinen analyysi osoitti, että alustatyöntekijöiden välisiä eroja kuvasi kaksi keskeistä ulottuvuutta, jotka selittivät yli 80 prosenttia aineiston vaihtelusta. Ensimmäinen ulottuvuus liittyi tulo- ja työmarkkina-asemaan ja erotelti vakiintuneessa palkkatyössä olevia henkilöitä matalan tulotason tai etuusriippuvuuden ryhmistä. Toinen ulottuvuus liittyi onsite- ja online-alustatyöhön sekä syntymämaahan. Analyysi vahvistaa luvuissa 4 ja 5 esitettyä kuvaa siitä, että alustatyöntekijät eivät muodosta yhtä yhtenäistä ryhmää, vaan heidän joukossaan on sekä paremmin toimeentulevia lisäansioita hankkivia että taloudellisesti haavoittuvammassa asemassa olevia.

Tulosten tulkinnassa on tärkeää huomioida myös aineiston keskeinen rajoite. Koska alustatyö tunnistetaan vain kertaluonteisen kyselyn perusteella eikä alustatyöstä saatuja tuloja voida erottaa muista palkka- ja yrittäjätuloista rekisteriaineistossa, ei voida suoraan arvioida, missä määrin alustatyön tekeminen liittyy heikompaan taloudelliseen asemaan ja missä määrin alustatyötä tekevät henkilöt ovat jo ennen alustatyön tekemistä olleet erilaisessa taloudellisessa asemassa. Tämän kysymyksen tarkempi arviointi edellyttäisi pidempää pitkittäisaineistoa, jossa alustatyön tekemistä voitaisiin seurata ajassa.

6.6. YHTEENVETO

Pitkittäisaineiston tulokset vahvistavat ja syventävät poikkileikkausanalyysien kuvaa alustatyöntekijöiden taloudellisesta asemasta. Alustatyöntekijät ansaitsevat keskimäärin vähemmän kuin vertailuryhmä, turvautuvat useammin sosiaaliturvaan, erityisesti työttömyysturvaan, asumistukeen ja toimeentulotukeen, ja heidän kuu-kausitulonsa vaihtelevat enemmän. Tulovaihtelu liittyy ensisijaisesti useampiin siirtymiin palkkatyöhön ja palkkatyöstä pois, eikä niinkään palkkatason suurempaan vaihteluun työssä ollessa. Sosiaaliturvajärjestelmä tasaa

osan tuloerosta: käytettävissä olevan tulon ero vertailuryhmään on selvästi pienempi kuin ansiotulon ero.

Työmarkkinapolkujen osalta alustatyöntekijöiden asema on vertailuryhmää epävakampi: he siirtyvät useammin työmarkkina-asemasta toiseen ja viettävät enemmän aikaa yrittäjyydessä, työttömyydessä ja opiskelussa. Tämä epävakaus ei kuitenkaan tarkoita pysyvästi heikkoa työmarkkina-asemaa. Enemmistö alustatyöntekijöistä on suurimman osan tarkastelujaksosta palkkatyössä tai yrittäjänä, eikä alustatyöntekijöiden työmarkkina-asemien vaihtelu merkitse yksiselitteisesti siirtymistä kohti heikompaan asemaan.

Keskeinen havainto on, että alustatyöntekijät eivät ole yhtenäinen ryhmä myöskään taloudellisen asemansa osalta. Paikan päällä ja verkossa tehtävä alustatyö eroavat toisistaan sekä tulorakenteen että sosiaaliturvan saamisen osalta. Luvuissa 4 ja 5 esitetyt alustatyöntekijöiden profiilit ja tässä luvussa esitetyt tulokset korostavat tarvetta tarkastella alustatyötä monimuotoisena ilmiönä eikä yhtenä, kaikille samanlaisena työn muotona.

7. Alustatyö ja useamman työn tekeminen

Tässä luvussa tarkastelemme hankkeemme tuloksia siitä, missä määrin alustatyöntekijät yhdistävät alustatyötä tavanomaiseen ansiotyöhön ja kuinka alustatyön monimuotoiset ansiotyöntekijät eroavat muista useaa työtä tekevästä. Tarkastelu perustuu tutkimushankkeen tutkimusjulkaisuun (Kauhanen, Riekhoff & Sten-Gahmberg 2026).

Alustatyön on sanottu luovan ehkäpä helpompia tapoja yhdistää ansaintaa useasta eri lähteestä. Alustatyökyselyn mukaan valtaosalla alustatyöntekijöistä alustatyö oli joko sivuansioiden tai satunnaisten ansioiden lähde. Sama havainto alustatyöstä sen toimimisena valtaosalle sivuansioiden tai satunnaisten ansioiden lähteenä on tehty monesta muustakin maasta (Eurofound 2018; Pesole ym. 2018). Meillä ei kuitenkaan ole aiempaa tutkimustietoa Suomea koskien alustatyön ja useamman työn tekemisen yhteydestä ja mitkä tekijät ovat siihen yhteydessä. Eikä myöskään siitä, kuinka alustatyötä tekevät poikkeavat perinteistä useampaa työtä tekevästä, toisin sanoen niistä, jotka tekevät useampaa työtä samanaikaisesti perinteisillä työmarkkinoilla.

Alustatyön yhdistämistä muuhun ansiotyöhön on tarkasteltu aiemmassa tutkimuksessa vielä melko vähän, vaikka se on lähtökohtaisesti eri asia kuin pelkkä alustatyön tekeminen. Se kertoo siitä, millainen rooli alustatyöllä on osana henkilön muuta ansiotyötä. Jos alustatyö toimii pääasiassa täydentävänä tulonlähteenä muun

työn rinnalla, herää kysymys siitä, eroaako tällainen työn yhdistelmä tavanomaisesta useamman työn tekemisestä ja mitkä tekijät ovat yhteydessä mahdollisiin eroihin.

Kansainvälinen tutkimus on tarkastellut useamman työn tekemistä ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä, mutta alustatyön spesifistä roolia tässä asetelmassa on tutkittu vielä vähän, erityisesti pohjoismaisessa kontekstissa. Suomessa ei aiemmin ole tarkasteltu, miten alustatyön mukanaolo liittyy erilaisiin tapoihin yhdistää ansiotyötä.

7.1. NELIKATEGORINEN TYPOLOGIA ALUSTATYÖN JA MONIMUOTOISEN ANSIOTYÖN TARKASTELUUN

Tutkimuksessa kehitettiin nelikategorinen typologia, jonka avulla voidaan verrata systemaattisesti alustatyötä ja tavanomaista monimuotoista ansiotyötä. Typologia perustuu kahteen ulottuvuuteen: onko henkilö tehnyt alustatyötä viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana ja onko hänellä ollut työvoimatutkimuksen haastatteluviikolla useampi samanaikainen työ (MJH), josta hän on saanut työtuloja.

Näiden kahden ulottuvuuden perusteella muodostuu neljä ryhmää (Kuvio 7.1). Ensimmäiseen eli referenssiryhmään kuuluvat työlliset, jotka eivät ole tehneet alustatyötä viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana eivätkä ole tehneet useampaa työtä samanaikaisesti haastatteluviikolla.

KUVIO 7.1. NELIKATEGORINEN TYPOLOGIA

	Ei alustatyötä	Alustatyö
Ei MJH	Ei alustatyötä, ei MJH (vertailuryhmä)	Alustatyö, ei MJH
MJH	Tavanomainen useamman työn tekeminen	MJH + alustatyö

Selite: MJH = usean työn tekeminen samanaikaisesti.

Toiseen, niin sanottuun tavanomaisen useamman työn tekemisen (conventional MJH) ryhmään kuuluvat henkilöt, joilla on ollut haastatteluviikolla useampi samanaikainen työ, mutta jotka eivät ole tehneet alustatyötä. Kolmanteen ryhmään kuuluvat henkilöt, joilla yhdistyvät alustatyö 12 kuukauden aikana ja useamman työn tekeminen haastatteluviikolla (MJH). Neljänteen ryhmään kuuluvat alustatyötä tehneet henkilöt, jotka eivät ole tehneet useampaa samanaikaista työtä haastatteluviikolla.

Typologia mahdollistaa sen, että voidaan vertailla alustatyön roolia monimuotoisessa ansiotyössä suhteessa tavanomaiseen useamman työn tekemiseen ja tunnistaa, onko näillä ryhmillä erilaiset profiilit ja erilaiset yhteydet esimerkiksi tulotasoon ja muihin taustatekijöihin.

Ryhmiiin kuulumisen yhteyksiä taustatekijöihin analysoimme multinomiaali logit-regressioanalyysin avulla, joka mahdollistaa kaikkien taustatekijöiden samanaikaisen tarkastelun. Selittävät muuttujat on valittu monimuotoisen ansiotyön tutkimuskirjallisuuden perusteella. Mallissa kontrolloidaan osa-aikatyö ja työtuntimäärä päätyössä, koulutustaso, edellisvuoden tulotaso (tulokolmannekset) sekä sosiodemografiset taustatekijät.

7.2. TULOTASON YHTEYS ERI RYHMISSÄ

Tutkimuksemme keskeinen tulos tässä osiossa on, että nämä kolme ryhmää – perinteistä monimuotoista ansiotyötä tekevät, alustatyötä ilman monimuotoista ansiotyötä tekevät sekä alustatyötä ja monimuotoista ansiotyötä yhdistävät – eroavat selvästi toisistaan siinä, miten edellisvuoden työtulot ovat yhteydessä kuhunkin tapaan yhdistää ansiotyötä. Tulotason yhteydet antavat viitteitä siitä, että monimuotoisen ansiotyön tekemisen taustalla voi olla erilaisia motiiveja, eikä useamman työn tekemistä ole perusteltua tulkita yhtenäisenä ilmiönä.

Tulostemme mukaan perinteisen monimuotoisen ansiotyön tekeminen on yhteydessä edellisvuoden korkeampaan tulotasoon. Ylimpään tuloryhmään kuuluvilla on suurempi todennäköisyys tehdä perinteistä monimuotoista ansiotyötä kuin alimpaan tuloryhmään kuuluvilla. Korkeamman tulotason yhteys perinteisen monimuotoisen ansiotyön tekemiseen viittaa siihen, että tässä ryhmässä useamman työn tekeminen liittyy todennäköisemmin muihin kuin tarvelähtöisiin motiiveihin. Näitä voivat olla esimerkiksi osaamisen kehittäminen, ammatillisten mahdollisuuksien laajentaminen ja toisen työn tarjoama työtyytyväisyys, joita monimuotoisen ansiotyön portfolioteoriassa on tuotu esiin.

Alustatyö ilman monimuotoista ansiotyötä on sen sijaan yhteydessä edellisvuoden matalampaan tulotasoon. Alimpaan tuloryhmään kuuluvat ovat tässä ryhmässä ylliedustettuina, ja yhteys säilyy myös, kun muut taustatekijät otetaan huomioon. Tulos on yhdenmukainen sen kanssa, että alustatyö voi toimia tässä ryhmässä toimeentuloa täydentävänä tulonlähteenä ja että taloudellinen tarve voi olla yksi alustatyön tekemiseen liittyvistä motiiveista. Aineiston perusteella ei kuitenkaan voida suoraan päätellä, että taloudellinen tarve olisi alustatyön tekemisen syy. Alustatyötä tekevät, jotka eivät kuulu monimuotoisen ansiotyön kategoriaan, vastaavat profiililtaan osin niitä alustatyöntekijäryhmiä, joita kansainvälisessä tutkimuksessa on kuvattu taloudellisen tarpeen vuoksi alustatyötä tekeviksi (Ilsøe ym. 2021).

Alustatyötä ja monimuotoista ansiotyötä yhdistävä ryhmä eroaa molemmista edellisistä ryhmistä tulotason yhteyden suhteen. Tulostemme mukaan edellisvuoden tulotaso ei erottele tähän ryhmään kuuluvia. Yksi mahdollinen tulkinta on, että ryhmä on sisäisesti heterogeeninen ja että siihen voi kuulua sekä tarvelähtöisesti alustatyötä ja monimuotoista ansiotyötä yhdistäviä kuin myös muista syistä alustatyötä ja monimuotoista ansiotyötä yhdistäviä.

7.3. OSA-AIKATYÖ, KOULUTUS JA SUKUPUOLI ERI ALUSTATYÖN JA MONIMUOTOISEN ANSIOTYÖN YHDISTELMISSÄ

Tulostemme mukaan osa-aikatyön tekeminen päätyössä on yhteydessä molempiin monimuotoisen ansiotyön kategorioihin, sekä perinteiseen monimuotoiseen ansiotyöhön että alustatyöhön yhdistettynä monimuotoiseen ansiotyöhön. Tämä on linjassa useamman työn tekemisen hours constraint -hypoteesin kanssa: henkilöt, jotka eivät saa riittävästi työtunteja päätyöstään, hankkivat toisen työn täydentämään työtunteja ja tuloja.

Havaitsemme myös, että koulutustaso on yhteydessä perinteisen monimuotoisen ansiotyön tekemiseen: korkeasti koulutetuilla on suurempi todennäköisyys tehdä perinteistä monimuotoista ansiotyötä kuin vähemmän koulutetuilla. Vastaavaa yhteyttä ei havaita alustatyössä ilman monimuotoista ansiotyötä eikä alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmässä.

Korkeamman koulutustason lisäksi perinteinen monimuotoinen ansiotyö on yhteydessä korkeampaan edellisvuoden tulotasoon. Näiden tulosten yhdistelmä on yhdenmukainen monimuotoisen ansiotyön portfolioteorian

kanssa. Se viittaa siihen, että perinteistä monimuotoista ansiotyötä tehdään ainakin osin muista kuin toimeentulon täydentämiseen liittyvistä syistä. Kuten aiemmin tuotiin esille portfolioteoriassa useamman työn tekemiseen voi liittyä esimerkiksi osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen, ammatillisten mahdollisuuksien laajentaminen tai erilaisten tehtävien ja työympäristöjen yhdistäminen. Koulutus- ja tulotaso eivät kuitenkaan itsessään mittaa työnteon motiiveja, joten tulokset tukevat tätä tulkintaa, mutta eivät osoita sitä suoraan.

Alustatyötä sisältävissä ryhmissä vastaavia yhteyksiä ei havaita samalla tavalla. Tämä viittaa siihen, että alustatyön ja perinteisen monimuotoisen ansiotyön yhdistämisen taustalla voi olla erilaisia lähtökohtia kuin perinteisessä monimuotoisessa ansiotyössä.

Sukupuolella on kiinnostava yhteys alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmään: naisilla on pienempi todennäköisyys kuulua tähän ryhmään kuin miehillä. Vastaavaa sukupuoliero ei havaita perinteisessä monimuotoisessa ansiotyössä, jossa naisten ja miesten osuudet ovat lähes yhtä suuret. Sukupuoliero näyttää siten liittyvän nimenomaan alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmään.

Yksi mahdollinen selitys liittyy alustatyön sukupuolittuneisuuteen, erityisesti paikan päällä tehtävään alustatyöhön ja kuljetuspalveluihin, joissa miehet ovat yliedustettuina. Toisaalta sukupuolieroon voivat vaikuttaa myös naisten ja miesten erilaiset mahdollisuudet yhdistää useita töitä esimerkiksi perhe- ja hoivavastuiden vuoksi. Aineisto ei kuitenkaan mahdollista näiden mekanismien suoraa tarkastelua. Sukupuolieron taustalla olevia tekijöitä olisikin tarpeen selvittää tarkemmin jatkotutkimuksessa.

7.4. YHTENVETO TULOKSISTA

Tämän luvun tulokset osoittavat, että alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistäminen ja tavanomainen usean työn tekeminen ovat osin erilaisia ilmiöitä, joiden tekemiseen aiemmalla tulotasolla, koulutustasolla ja sukupuolella on erilaiset yhteydet. Tätä ei voida pitää itsestään selvänä: voisi olettaa, että kaikki useamman työn tekeminen – alustatehtävien kautta tai ilman – noudattaa samankaltaista logiikkaa. Tulokset osoittavat, että näin ei ole.

Erityisen kiinnostava on tulos aiemman tuloaseman yhteydestä. Perinteisen monimuotoisen ansiotyön tekemisen todennäköisyys on suurempi korkeimpaan tulokolmannekseen kuuluvilla, ja todennäköisyys laskee tulotason myötä. Alustatyön ja monimuotoisen ansio-

työn yhdistelmässä aiemmilla tuloilla ei puolestaan ole tilastollisesti merkitsevää yhteyttä. Sen sijaan alustatyön tekeminen ilman monimuotoista ansiotyötä liittyy matalampaan aiempaan tulotasoon. Tulokset viittaavat siten siihen, että eri tapoihin yhdistää ansiotyötä voi liittyä erilaisia taloudellisia lähtökohtia ja motiiveja.

Perinteisen monimuotoisen ansiotyön yhteys korkeampaan aiempaan tulotasoon ja koulutustasoon on yhdenmukainen sen kanssa, että useamman työn tekemisen taustalla voi olla myös muita kuin tarvelähtöisiä motiiveja. Monimuotoisen ansiotyön portfolioteoriassa näitä ovat esimerkiksi osaamisen hyödyntäminen ja kehittäminen, ammatillisten mahdollisuuksien laajentaminen sekä erilaisten työtehtävien yhdistäminen. Alustatyön tekeminen ilman muuta monimuotoista ansiotyötä puolestaan liittyy matalampaan aiempaan tulotasoon, mikä on yhdenmukaista sen kanssa, että alustatyön tekemiseen voi tässä ryhmässä liittyä tarvelähtöisiä motiiveja, kuten toimeentulon täydentäminen.

Alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmä poikkeaa näistä molemmista ryhmistä. Aiempi tulotaso ei erottele tätä ryhmää tilastollisesti merkitsevästi, eikä koulutustaso ole siihen yhteydessä samalla tavalla kuin perinteiseen monimuotoiseen ansiotyöhön. Myös sukupuoliero liittyy nimenomaan tähän yhdistelmään: naisilla on pienempi todennäköisyys kuulua alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmää tekevään ryhmään kuin miehillä, kun taas perinteisessä monimuotoisessa ansiotyössä vastaavaa eroa ei havaita. Näitä tuloksia on kuitenkin syytä tulkita hieman varovaisemmin, koska alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmää tekevä ryhmä on aineistossa melko pieni.

Kokonaisuutena tulokset antavat kuvan siitä, että alustatyön yhdistäminen muuhun ansiotyöhön ei ole vain perinteisen usean työn tekemisen uusi toteutustapa. Alustatyön mukanaolo liittyy erilaiseen työntekijäprofiiliin, jossa aiemman tulotason, koulutuksen ja sukupuolen yhteydet poikkeavat perinteisestä monimuotoisesta ansiotyöstä. Tulokset ovat siten yhdenmukaisia sen kanssa, että alustatyö voi kytkeytyä useamman työn tekemiseen erilaisista taloudellisista ja työmarkkina-asemaan liittyvistä lähtökohdista.

8. Yhteenvedo ja johtopäätökset

Tässä luvussa kootaan yhteen tutkimuksen keskeiset tulokset ja arvioidaan niiden merkitystä sekä tutkimuksen että käytännön politiikan näkökulmasta. Tutkimus on tuottanut ensimmäistä kertaa kansallisesti edustavaa tietoa siitä, ketkä tekevät alustatyötä Suomessa ja mitkä tekijät ovat siihen yhteydessä, miten eri alustatyön muodot eroavat toisistaan, miten alustatyö kytkeytyy monimuotoiseen ansiotyöhön ja millainen on alustatyöntekijöiden taloudellinen asema ja työllisyys suhteessa muuhun väestöön.

Tällainen tieto on tärkeää, jotta alustatyötä koskevat päätökset ja sääntely voidaan perustaa mahdollisimman kattavaan kuvaan ilmiöstä eikä yksittäisiin esimerkkeihin tai rajattuihin ryhmiin kohdistuviin tutkimustuloksiin.

Tulokset osoittavat, että alustatyöntekijät eivät ole yhtenäinen ryhmä ja tämä moninaisuus on keskeinen lähtökohta sekä tulosten tulkinnassa että politiikkasuositusten muotoilussa.

8.1. KESKEISET TULOKSET

Tutkimuksen tilastolliset analyysit tuottivat neljä keskeistä tulosta. Ensimmäinen koskee alustatyön tekijäprofileja. Selkein yksittäinen tulos on ulkomaalaistaustan yhteys alustatyön tekemiseen. Yhteys säilyy tilastollisesti merkitseväenä myös silloin, kun mallissa vakioidaan samanaikaisesti ikä, koulutus, asuinpaikka ja muut tarkastellut taustatekijät. Alustatyö on yleisempää myös nuoremmilla, yrittäjillä, kaupungeissa asuvilla ja matalampituloisilla. Myös korkeampi koulutustaso on yhteydessä alustatyöhön osallistumiseen. Sukupuolen ja siviilisäädyn yhteys alustatyöhön häviää, kun yrittäjäys otetaan huomioon, mikä viittaa siihen, että nämä tekijät ovat yhteydessä alustatyöhön pitkälti yrittäjäyyskanavan kautta.

Toinen keskeinen tulos koskee alustatyön moninaisuutta. Paikan päällä tehtävän ja online-alustatyön tekijöiden profiilit eroavat selvästi toisistaan. Paikan päällä tehtävässä alustatyössä ulkomaalaistausta ja kaupunkiasuminen ovat vahvimpia yhteydessä olevia tekijöitä. Verkossa tehtävä alustatyö on yhteydessä sekä korkeampaan koulutustasoon että matalampaan tulotasoon. Tämä viittaa siihen, että myös online-alustatyöntekijät ovat keskenään moninainen joukko, joka voisi olla hyödyllistä jakaa alaryhmiin, jos aineisto mahdollistaa.

Kolmas keskeinen tulos koskee alustatyöntekijöiden taloudellista asemaa ja työllisyyspolkuja. Alustatyöntekijöiden tulotaso on matalampi ja toimeentulo epävakampi kuin muulla väestöllä. He turvautuvat useammin sosiaaliturvaan, erityisesti työttömyysturvaan, asumistukeen ja toimeentulotukeen, ja heidän kuukausitulonsa vaihtelee enemmän. Vaihtelu selittyy ensisijaisesti useammilla siirtymillä palkkatyöhön ja pois siitä, ei palkkatason heilahtelulla työssä ollessa. Sosiaaliturvajärjestelmä tasaa osan tuloerosta: käytettävissä olevien tulojen ero on selvästi pienempi kuin ansiotulon ero. Myös alustatyöntekijöiden työmarkkinapolut eroavat muusta väestöstä: alustatyöntekijät ovat harvemmin vakiintuneessa palkkatyössä ja useammin yrittäjinä, opiskelijoina tai työttöminä, ja he siirtyvät useammin työmarkkina-asetusta toiseen. Tämä epävakaus ei kuitenkaan tarkoita pysyvää syrjäytymistä: enemmistö alustatyöntekijöistä on suurimman osan ajasta palkkatyössä tai yrittäjänä.

Neljäs keskeinen tulos koskee alustatyön yhdistämistä monimuotoiseen ansiotyöhön. Perinteistä monimuotoista ansiotyötä tekevät, alustatyötä ilman monimuotoista ansiotyötä tekevät sekä alustatyötä ja monimuotoista ansiotyötä yhdistävät eroavat selvästi toisistaan sen suhteen, miten edellisvuoden tulotaso on yhteydessä kuhunkin tapaan yhdistää ansiotyötä. Perinteinen monimuotoinen ansiotyö on yhteydessä korkeampaan edellisvuoden tulotasoon, alustatyö ilman monimuotoista ansiotyötä matalampaan edellisvuoden tulotasoon, ja alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmässä edellisvuoden tulotasolla ei ole merkitsevää yhteyttä.

Aiemmassa monimuotoista ansiotyötä koskevassa kirjallisuudessa on tunnistettu sekä taloudelliseen tarpeeseen että muihin kuin tarvelähtöisiin motiiveihin liittyvää usean työn tekemistä, kuten osaamisen hyödyntämistä ja kehittämistä sekä erilaisia preferenssejä usean työn tekemiseen. Myös alustatyön ja muun työn yhdistämistä koskevassa tutkimuksessa on havaittu erilaisia työn yhdistämisen muotoja ja niiden kytkeytymistä erilaisiin työmarkkina-asemiin (Ilsøe ym. 2021). Tuloksemme ovat yhdenmukaisia sen kanssa, että perinteiseen monimuotoiseen ansiotyöhön voi liittyä myös muita kuin tarvelähtöisiä motiiveja, kun taas alustatyö ilman muuta monimuotoista ansiotyötä voi useammin liittyä toimeen-

tulon täydentämiseen. Alustatyön ja monimuotoisen ansiotyön yhdistelmässä aiemman tulotason yhteyttä ei puolestaan havaita, mikä voi viitata ryhmän erilaisiin taloudellisiin lähtökohtiin. Tulotaso ei kuitenkaan suoraan mittaa työnteon motiiveja.

Osa-aikatyö päätyössä on yhteydessä molempiin monimuotoisen ansiotyön kategorioihin, mikä on linjassa hours constraint -hypoteesin kanssa. Koulutustaso on yhteydessä perinteiseen monimuotoiseen ansiotyöhön: korkeakoulutetuilla on suurempi todennäköisyys tehdä perinteistä monimuotoista ansiotyötä. Alustatyötä sisältävissä ryhmissä vastaavaa koulutustason yhteyttä ei havaita. Lisäksi naisilla on matalampi todennäköisyys yhdistää alustatyötä monimuotoiseen ansiotyöhön, vaikka vastaavaa eroa ei havaita perinteisessä monimuotoisessa ansiotyössä. Tämä voi viitata siihen, että erilaisten työn yhdistelmien taustalla voi olla sekä muista kuin taloudellisesta tarpeesta lähteviä että toimeentuloon liittyviä motiiveja.

Tutkimuksen tulokset ovat monilta osin linjassa kansainvälisen tutkimuksen kanssa. Ulkomaalaistautan vahva yhteys alustatyöhön, erityisesti paikan päällä tehtävään alustatyöhön, nuorten ikäryhmien suurempi todennäköisyys tehdä alustatyötä on havaittu toistuvasti myös muissa maissa (Pesole ym. 2018; Piasna & Zwysen 2026). Myös yrittäjyyden ja alustatyön välinen yhteys on saanut tukea aiemmasta tutkimuksesta, jossa on tarkasteltu erityisesti alustatyön parissa toimivia itsensätyöllistäjiä (Congregado ym. 2022). Online-alustatyön yhteys sekä korkeampaan koulutustasoon että matalampaan tulotasoon samanaikaisesti viittaa siihen, että verkossa tehtävä alustatyö on heterogeenisempää kuin kansainvälisessä kirjallisuudessa on yleisesti tunnistettu. Ennen kaikkea tulos siitä, että eri tavat yhdistää alustatyötä muuhun ansiotyöhön ovat yhteydessä erilaisiin tulotasoihin, avaa uuden näkökulman alustatyön rooliin työmarkkinoilla.

8.2. POLITIIKKAJOHTOPÄÄTÖKSET JA ALUSTATYÖN SUOJAN KEHITTÄMINEN

Tutkimuksemme tulokset osoittavat, että alustatyötä tehdään erilaisissa työmarkkina-asemissa ja erilaisilla toimeentulomalleilla. Alustatyö on Suomessa valtaosalle sivutyö tai satunnaisten tulojen lähde ja sitä yhdistetään muuhun ansiotyöhön tai muihin työmarkkina-asemiin. Sitä voidaan tehdä vaihtelevasti eri ajankohtina. Sosiaaliturvan kannalta tämä herättää kysymyksen sii-

tä, kuinka hyvin etuuksien ja vakuuttamisen nykyiset säännöt tunnistavat tilanteet, joissa henkilön tulot muodostuvat useista erilaisista työn muodoista. Erityisesti epäsäännölliset ja useista lähteistä muodostuvat tulot voivat tehdä tulonmuodostuksesta vaikeammin arvioitavan sekä työntekijälle että etuusjärjestelmälle. Tämä antaa aihetta pohtia, olisiko sosiaaliturvassa ja vakuuttamisessa tarvetta nykyistä joustavammille tavoille käsitellä vaihtelevia ja useista työn muodoista muodostuvia tuloja. Esimerkiksi miten työttömyysturvan saamisen ehtojen täyttäminen soveltuu tilanteisiin, joissa työn tekeminen on pienimuotoista, vaihtelevaa ja jakautuu usean alustan tai muun työn välillä ja voi koostua yrittäjä- ja palkkatyöstä.

Alustatyön taloudellista turvaa voidaan tarkastella myös suhteessa työntekijän muuhun työmarkkina-asemaan. Schor, Tirrell ja Vallas (2024) osoittavat, että alustatyön merkitys ja siihen liittyvien riskien kokeminen vaihtelevat sen mukaan, kuinka riippuvainen työntekijä on alustatyöstä toimeentulonsa lähteenä ja millaisia muita taloudellisen turvan lähteitä hänellä on. Erityisesti muu työ voi toimia tärkeänä puskurina: jos alustatyö täydentää vakaampaa päätyötä, sen epävarmat tulot ja työnteon riskit eivät välttämättä muodosta yhtä suurta uhkaa toimeentulolle. Samalla tämä nostaa esiin laajemman kysymyksen alustatyön suojasta. Jos osa alustatyötä tehdään päätyön ohessa, tämä voi tarkoittaa, että alustatyöntekijän sosiaalinen suoja rakentuu pitkälti muun työn varaan eikä alustatyöhön itseensä. Alustatyön asema toimeentulon lähteenä onkin erilainen riippuen siitä, onko kyse täydentävästä sivutyöstä vai työntekijän pääasiallisesta tulonlähteestä.

Alustatyöntekijöiden suojan kannalta keskeinen kysymys onkin, voidaanko työsuhteen ehtoja ja sosiaalista turvaa jättää sen varaan, että työntekijällä on muu, vakaampi työ. Jos alustatyö muodostaa henkilön pääasiallisen toimeentulon, muiden työmarkkina-asemaan liittyvien turvaverkkojen puuttuminen voi tehdä alustatyön riskeistä olennaisesti suurempia. Tällöin merkitystä on myös sillä, millaisia oikeuksia ja suojaa alustatyöhön it-sessään liittyy.

Tähän liittyy myös EU alustatyödirektiivi (EU) 2024/2831, jonka tavoitteena on parantaa alustatyön työoloja ja alustatyöpaikkojen laatua muun muassa selkeyttämällä työsuhdetatuksen määrittämistä ja vahvistamalla suojaa algoritmisen johtamisen riskeiltä. Direktiivissä tunnustetaan lisäksi työehtosopimusten ja työmarkkinaosapuolten rooli alustatyötä koskevien

sääntöjen toimeenpanossa ja tarkemmassa sääntelyssä. Näin tarkasteltuna alustatyön suoja ei ole vain kysymys siitä, kuinka paljon turvaa työntekijä saa muusta työstään, vaan myös siitä, millaisia vähimmäisehtoja ja kollektiivisen neuvottelun mahdollisuuksia alustatyöhön itsessään rakennetaan.

Tutkimuksessamme havaittu ulkomaalaistaustaisten vahva yhteys erityisesti paikan päällä tehtävään alustatyöhön nostaa esiin myös kysymyksen heidän asemastaan työmarkkinoilla. Alustatyö voi tarjota yhden väylän ansiotyöhön ja työmarkkinoille, mutta samalla sen keskittyminen tietentyyppeihin, usein matalamman osaamistason tehtäviin voi kertoa työmarkkinoiden eriytymisestä. Jatkossa olisi tärkeää selvittää tarkemmin, millainen rooli alustatyöllä on ulkomaalaistaustaisten työmarkkinapoluissa ja liittyykö se esimerkiksi siirtymiin muihin

töihin, pysymiseen matalapalkkaisissa tehtävissä tai muun ansiotyön täydentämiseen.

Tarvitsemme myös parempaa alustatyön tilastointia, jotta voimme seurata sen kehittymistä ja merkitystä suomalaisessa työelämässä. Alustatyön säännöllinen seuranta osana työmarkkinatilastoja on tärkeää, jotta muutoksia alustatyön yleisyydessä, työn muodoissa ja alustatyötä tekevien asemassa voidaan seurata ajassa. Luotettava ja ajantasainen tilastotieto on tärkeää myös alustatyötä koskevan tutkimuksen kannalta.

KIRJALLISUUS

Acemoglu, D. & Autor, D. (2011), Skills, Tasks and Technologies: Implications for Employment and Earnings. Teoksessa O. Ashenfelter & D. Card (toim.), **Handbook of Labor Economics**, Vol. 4B, s. 1043–1171. Amsterdam: Elsevier.

Acemoglu, D. & Restrepo, P. (2018), Artificial Intelligence, Automation and Work. NBER Working Paper No. 24196. Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research. Myöhemmin julkaistu teoksessa (2019), **The Economics of Artificial Intelligence: An Agenda**, University of Chicago Press.

Alasoini, T., Immonen, J., Seppänen, L. & Käsälä, M. (2023), Platform workers and digital agency: Making out on three types of labor platforms, **Frontiers in Sociology**, 8, 1063613.

Becker, G. S. (1964), **Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education**. New York: National Bureau of Economic Research. Columbia University Press.

Berg, J., Furrer, M., Harmon, E., Rani, U. & Silberman, M. S. (2018), **Digital labour platforms and the future of work: Towards decent work in the online world**. Geneva: International Labour Organization (ILO).

Böheim, R. & Taylor, M. P. (2004), **And in the evening she's a singer with the band: Second jobs, plight or pleasure?** IZA Discussion Paper No. 1081. Bonn: IZA.

Chueri, J. & Törnberg, P. (2025), How welfare states influence online platform work in Europe, **Journal of European Social Policy**, 36(2), 119–135.

Congregado, E., de Andrés, M. I., Nolan, E. & Román, C. (2022), Heterogeneity among self-employed digital platform workers: Evidence from Europe, **International Review of Entrepreneurship**, 20(1), 45–68.

Doeringer, P. B. & Piore, M. J. (1971), **Internal Labor Markets and Manpower Analysis**. Lexington, MA: D. C. Heath.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/2831, annettu 23 päivänä lokakuuta 2024, alustatyön työolojen parantamisesta, EUVL L 2024/2831, 11.11.2024.

Eurofound (2018), **Employment and working conditions of selected types of platform work**. Publications Office of the European Union, Luxembourg.

Fredman, S., Du Toit, D., Bertolini, A., Valente, J. & Graham, M. (2025), Fair Work for Platform Workers: Lessons from the EU Directive and Beyond, **Industrial Law Journal**, 54(3), 425–457.

Healy, J., Nicholson, D. & Pekarek, A. (2017), Should we take the gig economy seriously? **Labour & Industry: A Journal of the Social and Economic Relations of Work**, 27(3), 232–248. doi: 10.1080/10301763.2017.1377048.

Huang, N., Burtch, G., Hong, Y. & Pavlou, P. A. (2020), Unemployment and Worker Participation in the Gig Economy: Evidence from an Online Labor Market, **Information Systems Research**, 31(2), 431–448.

ILO (2021), **World Employment and Social Outlook 2021: The role of digital labour platforms in transforming the world of work**. Geneva: International Labour Office.

Ilsøe, A., Larsen, T. P. & Bach, E. S. (2021), Multiple jobholding in the digital platform economy: signs of segmentation, **Transfer: European Review of Labour and Research**, 27(2), 201–218. Wiley Online Library.

Kauhanen, M. (2021), **Multiple job holding in the changing labour market – evidence from Finland**, Labore, Työpapereita 331.

Kauhanen, M., Riekhoff, A.-J. & Sten-Gahmberg, S. (2026), **Platform Work in Finland: Determinants, Heterogeneity, and Multiple Jobholding**, Labore, Working Papers 361. Helsinki.

Kovalainen, A., Poutanen, S., Rouvinen, P., Hakanen, J. & Seppänen, L. (2019), **Alustatyö kasvaa ja edellyttää kestäviä ratkaisuja**, SWIPE Alustatalous Policy Brief, helmikuu 2019.

Kristiansen, J. H., Larsen, T. P. & Ilsøe, A. (2022), Hybrid Work Patterns: A Latent Class Analysis of Platform Workers in Denmark, **Nordic Journal of Working Life Studies**, 12(4).

OECD (2019), **Going Digital: Shaping Policies, Improving Lives**. Paris: OECD Publishing.

Paxson, C. H. & Sicherman, N. (1996), The dynamics of dual job holding and job mobility, **Journal of Labor Economics**, 14(3), 357–393.

Perkiö, M., Mbare, B., Svyrenko, A., Kokkinen, L. & Koivusalo, M. (2023), **Occupational Safety and Health Risks amongst Food Delivery Workers**. Work Research Centre, Tampere University.

Pesole, A., Urzì Brancati, M.C., Fernández-Macías, E., Biagi, F. & González Vázquez, I. (2018), **Platform workers in Europe: Evidence from the COLLEEM survey**. EUR 29275 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

Piasna, A. & Zwysen, W. (2026), Is platform work migrant work? The economic and social conditions behind migrant (over-)representation in the platform economy across Europe, **International Labour Review**, 165(1), 1–22.

Piore, M. J. (1979), **Birds of Passage: Migrant Labor and Industrial Societies**. Cambridge: Cambridge University Press.

Pouliakas, K. (2017), **Multiple job-holding: Career pathway or dire straits?** IZA World of Labor, 356.

Rubery, J. & Piasna, A. (2017), Labour market segmentation and deregulation of employment protection in the EU. Teoksessa Piasna, A. & Myant, M. (toim.), **Myths of Employment Deregulation: How It Neither Creates Jobs Nor Reduces Labour Market Segmentation**, 43–60. Brussels: European Trade Union Institute (ETUI).

Schmidt, F. A. (2017), **Digital labour markets in the platform economy: Mapping the political challenges of crowd work and gig work**. Bonn: Friedrich-Ebert-Stiftung. Available at: <https://library.fes.de/pdf-files/wiso/13164.pdf>.

Schor, J. B., Attwood-Charles, W., Cansoy, M., Ladegaard, I. & Wengronowitz, R. (2020), Dependence and precarity in the platform economy, **Theory and Society**, 49(5–6), 833–861.

Schor, J. B., Tirrell, C. & Vallas, S. P. (2024), Consent and Contestation: How Platform Workers Reckon with the Risks of Gig Labor, **Work, Employment and Society**, 38(5), 1423–1444.

Seppänen, L., Hasu, M., Käpykangas, S. & Poutanen, S. (2018), On-demand work in platform economy: implications for sustainable development. Teoksessa Bagnara, S., Tartaglia, R., Albolino, S., Alexander, T. & Fujita, Y. (toim.), **Proceedings of the 20th Congress of the International Ergonomics Association (IEA 2018)** (Vol. VIII: Work, Organizational Design and Sustained Development, 803–811). Springer.

Seppänen, L., Käsälä, M., Immonen, J. & Alasoini, T. (2022), **Näkökulmia alustatyön reiluuteen. Reiluuden mallit alustatyössä -hankkeen loppuraportti**. Helsinki: Työterveyslaitos ja Työsuojelurahasto.

Shishko, R. & Rostker, B. (1976), The economics of multiple job holding, **American Economic Review**, 66(3), 298–308.

Sten-Gahmberg, S., Riekhoff, A.-J. & Kauhanen, M. (2026), **Income and employment of platform workers in Finland. A study linking survey and register data**. Finnish Centre for Pensions, Reports 5/2026.

Urzi Brancati, M. C., Pesole, A. & Fernández-Macías, E. (2020), **New evidence on platform workers in Europe: Results from the second COLLEEM survey**. EUR 29958 EN. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Zwysen, W. & Fabris, B. L. (2025), Digital labour and welfare regimes: The impact of the institutional context on the prevalence of platform work, **Competition & Change**, Advance online publication.

Työn ja talouden tutkimus LABORE

eli Labore (ent. Palkansaajien tutkimuslaitos) on vuonna 1971 perustettu itsenäinen taloudellinen tutkimuslaitos, jossa tehdään tieteen kansainväliset laatukriteerit täyttävää soveltavaa taloustieteellistä tutkimusta. Tutkimuksen painopistealueet ovat työn ja koulutuksen taloustiede, julkistaloustiede sekä makrotaloustiede.

Työn ja talouden tutkimus LABORE

Arkadiankatu 7 (Economicum)
00100 Helsinki
Puh. +358 40 940 1940
labore.fi

ISBN 978-952-209-246-5 (verkkojulkaisu)

ISSN 2984-3308 (verkkojulkaisu)